

Otrdiena ● 2023. gada 24. oktobris

CENA tirdzniecībā 0,95 EUR

Dalās pieredzē

8.

Foto - E. Gabranovs

Uzņēmšanas nodaļā. Ministrs, uzdodot jautājumu, vai nepieciešamības gadījumā slimnīca būtu gatava nopietnākām krīzes vai katastrofu situācijām, noskaidroja, ka slimnīcas ēkai ir savs pagrabs, ir iegādāti ģeneratori, vienmēr gatavībā ir ūdens un degvielas rezerves.

Foto - E. Gabranovs

Ministrs šķītis jauks. Piecgadīgās Beātes Līgas Jeršovas māmiņa Samanta Kobzeva atzina, ka jūtas ļoti labi, kaut gan neizpaliek arī nogurums: "Otro nedēļu jau esam stacionārā. Uzzinot, ka mūs apmeklēs ministrs, bijām nedaudz nobijušās. Pirmais iespaids, ka viņš ir jauks un sirsnīgs cilvēks."

Foto - E. Gabranovs

Dzemdību nodaļā. "Visvairāk dzemdību Latvijā bija 2005.-2006.gadā," ministrs secināja. Slimnīcu apvienībā strādā 296 darbinieki. Pēdējo divu gadu laikā darbu uzsākuši 16 ārsti, 10 māsas, 4 radioloģijas asistenti, 2 vecmātes, 8 funkcionālie speciālisti.

Neko negrasās slēgt

Edgars Gabranovs

20.oktobrī veselības ministrs Hosams Abu Meri darba vizītē ciemojās Balvu slimnīcā, kur iepazīna SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" darba specifiku. Taujāts, vai dzemdību nodaļas likteni nekas neapdraud, kā tas bija šovasar, kad mūspusē vācām parakstus par nodaļas saglabāšanu, ministrs viennozīmīgi atzina, ka tas nav viņa plānos.

"Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības" valdes locekle Marika Jermaševiča kopā ar Latvijas Lauku ģimenes ārstu asociācijas prezidenti, ģimenes ārsti un Saeimas deputāti Līgu Kozlovsku, sagaidot ministru, jokoja, ka pa centrālajām slimnīcas durvīm ienāk tikai augstas amatpersonas. Hosams Abu Meri slimnīcas apskati sāka ar bērnu nodaļas apmeklējumu, kur mediķi atzina, ka, atšķirībā no dzemdību nodaļas, vēlas pēc iespējas mazāku slimnieku skaitu.

"Nedēļas nogalē nodaļā ārstējas trīs bērniņi, kaut gan nedēļas sākumā bija astoņi," informēja Bērnu nodaļas vecākā māsa Tatjana Aleksejeva. Tāpat mediķes lepojas, ka bērniem labvēļi ir sarūpējuši gan grāmatas, gan spēles. Savukārt dzemdību nodaļā ministrs secināja, ka Balvos, tāpat kā visā Latvijā, sarūk jaundzimušo skaits. Neskatoties uz šo tendenci, M.Jermaševiča atklāja, ka vienas no lielākajām izmaksām bijušas, modernizējot tieši dzemdību nodaļu: "Ieguldījumi ir veikti ļoti lieli – EUR 270 000. Mūsu skatījumā, dzemdību nodaļa nav peļņas avots, tās ir rūpes par sievietēm, topošajām māmiņām un viņu mazuļiem. Arī es esmu viena no pacientēm, kura īstenībā nebūtu izdzīvojuši bez mediķu atbalsta. Gadā ir vismaz divas līdz trīs jaunās māmiņas, kurām dzemdības norit ļoti smagi, un ar iegādāto aparāturu mēs spējam glābt gan māmiņu, gan mazuļu dzīvības. Ginekologa Balvos, izņemot tos pakalpojumus, kurus mēs nodrošinām, patiesībā nav."

* Turpinājums 10.lpp.

Īsziņas

Nākamajā
Radugumā

● "Melodijai" – 20
Medņevā svin dzimšanas dienu

● Pērk un pārdod
Andele Krišjānos

Spriedis par dabas aizsardzības plānu

25.oktobrī plkst. 18.00 Balvu Novada muzeja konferenču zālē ikvienam interesentam ir iespēja piedalīties informatīvā īpaši aizsargājamās dabas un Natura 2000 teritorijas, dabas lieguma "Stompaku purvi" dabas aizsardzības plāna izstrādes uzsākšanas sanāksmē.

Aicina uz talku

27.oktobrī plkst. 13.30 Baltinavas pagasta pārvalde sadarbībā ar Baltinavas muzeju, bibliotēku, kultūras namu un sieviešu biedrību "Vaivariņi" aicina baltinaviešus pievienoties Baltinavas parka rudens sakopšanas darbiem. Lūgums paņemt grābekļus lapu grābšanai. Pēc padarītā darba visus talciniekus gaidīs biedrības "Vaivariņi" saga-

tavotā gardā talkas zupa pie Baltinavas muzeja.

Iespējas rudens brīvlaikā

Balvu Centrālā bibliotēka skolēnu rudens brīvlaikā ik dienu piedāvās dažādās aktivitātes: otrdiena – spēļu diena; trešdiena – radošā diena; ceturtdiena – kino diena; visu nedēļu – krāsojamās lapas, krustvārdu mīklas uz interaktīvā ekrāna, galda spēles. Tāpat brīvdienā nedēļas aktivitātes neizpaliks Balvu novada Bērnu un jauniešu centrā. 24.oktobrī plkst. 11.00 sejas vingrošana; plkst. 12.00 hennas darbnīca; plkst. 14.00 iepazīsti BNBJC; plkst. 15.00 latgaliešu kultūras pēcpusdiena; plkst. 17.00 krāsu šjaku darbnīca.

Vārds žurnālistam

Ingrīda Zinkovska

Nesen vienā no sanāksmēm pašvaldību speciālisti sprieda, kā atjaunot senos parkus un alejas, veidot jaunus, tostarp izmantojot pilsētas vai novada ģerboni. Stop! Te nu es aizdomājos. Protams, ja apdzīvotās vietas simbols ir kāds koks, to var darīt. Bet ko iesākt nabaga balvniešiem, ja Balvu simbols ir vilks?! Paziņa, kura studējusi psiholoģiju, ik pa laikam atgādina, ka savus sapņus un domas vajag vizualizēt. Tad tie piepildās. Vilku kā Balvu simbolu vizualizējuši jau krietni pirms mums, tāpēc nav brīnums, ka Balvu vilks ir ne tikai mīlīgs dzīvnieciņš, ar kuru gribas nofotografēties, bet arī apmeklē ganības un sētas, kur nokož un aiznes aitas un suņus. Ko darīt? Nomainīt simbolu? Nesen uz ielas saskrējās ar senioru, kurš dzīvo nomaļā lauku mājā, kur apkārt vairāk redzami dzīvnieki nekā cilvēki. Aprunājāties par šo un to un aizrunājāties arī par vilkiem. Vīrietis piekrita, ka tagad stipri sākuši baidīties no vilkiem un vēlas tos iznīcināt pēc iespējas vairāk. Internets ziņo, ka vilks gaišā dienas laikā sekojis cilvēkam. Nu un tad? Vilks ir ziņkārīgs. Pelēcis ir plēsoņa, viņam vajag ēst, bet cilvēks vilku neēd, kāpēc lai viņš to medītu?! Vilks ir meža sanitārs, bet cilvēks piesārņo vidi. Vīriēša pirtīņai ir balkons, uz kura sēžot, vakaros var dzirdēt vilkus gaudojam. Viens iegauļojas, velk, velk, velk, tad pēkšņi viņam piebiedrojas otrs, trešais, ceturtais. Un tad klusums. Vīrietis smeļ, ka vienīgi mūsu slavenākā operdziedātāja var pārspēt vilkus. Spriežam, – varbūt der ierakstīt un izdot disku ar vilku gaudošanu?! Vismaz kāds labums.

Latvijā

Konceptuāli atbalsta Valsts prezidenta iniciatīvu. Saeima konceptuāli atbalstījusi Valsts prezidenta Edgara Rinkeviča iesniegto likumprojektu, kas paredz krimināllikumā noteikt bargākus sodus par noziegumiem pret valsti. Likumprojekts kopumā vērst uz to, lai par tādiem noziegumiem, kas būtiski apdraud valsts pastāvēšanas pamatus, un kuru īstenošana var radīt būtisku kaitējumu svarīgām valsts interesēm, kā sods primāri būtu nosakāma tikai brīvības atņemšana, iespējami atsakoties no alternatīviem sodu veidiem.

Premjere apseko Austrumu robežu. Ministru prezidente Evika Siliņa apsekoja Latvijas Austrumu un vienlaikus ES ārējo robežu. Vizīti premjere sāka ar Latvijas – Krievijas robežas apskati posmā, kur jau izbūvēta infrastruktūra. Bet 180 kilometru gar Krievijas robežu tādas nav. Valdības apņemšanās vēl joprojām ir šogad pabeigt žoga izbūvi ar Baltkrieviju sauszemes posmos un līdz nākamā gada beigām pabeigt robežas ar Krieviju izbūvi.

Satiksmei drošākās pašvaldības 2022.gadā. Par ceļu satiksmei drošāko valstspilsētu 2022.gadā atzīta Ventspils. Savukārt 36 novadu konkurencē 1.vietā ierindojies Varakļānu novads. Par to liecina Satiksmes ministrijas izstrādātais pašvaldību novērtējuma indekss, kura aprēķinos ņemts vērā pašvaldības iedzīvotāju viedoklis un ceļu satiksmes negadījumu statistika. Salīdzinot ar 2021.gada rezultātiem, Varakļānu novads no 27.-30.vietas 2021.gadā uzlēcis uz 1.vietu. Novads izceļas ar zemāko ceļu satiksmes negadījumu skaitu un vispozitīvāko novada iedzīvotāju vērtējumu. Otro vietu ieguvis Līvānu novads, bet trešo, ar kritiskāku iedzīvotāju vērtējumu, Alūksnes novads. Balvu novads ierindojies 29.-30.vietā.

Būvēs saules paneļu parku. Zemnieku saimniecība "Riekstiņi", saņemot 544 tūkstošus eiro aizdevumu no Luminor bankas, plāno saules paneļu parka izbūvi Baltinavā. Uzņēmums plāno attīstīt saules paneļu parka būvniecību savām vajadzībām. Saules paneļu parka jauda sasniegs 400kw un tas tiks būvēts 0,76 ha platībā uz sava zemesgabala. Lielāko jaudu plānots novirzīt kaltes darbībai, kur šobrīd tiek lietota gāzes iekārta.

Latvijas smagākais ķirbis izaudzis Dobeles pusē. "Maxima Latvija" rīkotajā Latvijas lielākā ķirbja čempionātā šogad uzvarējis Ingrīdas Kuzmickas ķirbis no Dobeles novada, kura svars bija 290,5 kilogrami, bet apkārtmērs – 361 un 310 centimetri.

(Ziņas no www.lsm.lv, www.delfi.lv, www.tvnet.lv, www.tv3.lv)

Kultūras pasākumi

"Padzīdam i mes muosines"

Skaists mirklis. Baltinavas etnogrāfiskā ansambļa dalībnieces ar ziediem un svētku torti.

21.oktobrī 45 gadu jubilejas pasākumu svinēja Baltinavas etnogrāfiskais ansamblis. Gadi skrien.

Baltinavas kultūras nama zālē sestdien pulcējās vairāk nekā simts cilvēku – ciemiņi, amatpersonas. Kultūras nama vadītāja Lidija Ločmele stāsta, ka pasākuma ievadā klātesošie atcerējās un godināja ansambļa vadītājas – Lūciju Keišu, Antoņinu Loginu (jau 19 gadus staigā aizsauls ceļus), Marutu Dauksti un Antoņinu Krakopi (vada kolektīvu jau 17 gadus). Apsveikt sievas un pasniegt pateicību bija ieradies LU filoloģijas doktore Beatrise Reidzāne. Etnogrāfiskā ansambļa dalībnieces saņēma gan Balvu novada Kultūras pārvaldes pateicības, ko pasniedza Balvu novada Kultūras pārvaldes kultūras darba speciāliste Iveta Tiltiņa, gan pateicības no Baltinavas pagasta pārvaldes un Baltinavas kultūras nama, ko pasniedza un pateicības vārdus teica pagasta pārvaldes vadītāja Sarmīte Tabore.

No novada apsveikt bija ieradies Izglītības, kultūras un sporta komitejas priekšsēdētāja Aija Mežale. Sievas priecēja ciemiņus ar dziesmām no Baltinavas etnogrāfiskā ansambļa repertuāra: "Aiz kolnīm, aiz lejom", "Kuop kolnā bruoļu muosa", "Dzīdat meitas vokarā", "Atvosara". Atcerējās aizsaulē aizgājušo ansambļa vadītāju Antoņinu Loginu un pārējos aizgājējus, godinājot ar dziesmu "Kū tuos kūkles gauži

raud". Mirklus no Baltinavas etnogrāfiskā ansambļa darbos 45 gadu garumā varēja redzēt prezentācijā uz ekrāna.

Bija ieradušies ciemiņi: Viļakas folkloras kopa "Atzele", kuras dalībnieki priecējās par uzaicinājumu un kopīgu draudzību, Briežuciema etnogrāfiskais ansamblis atcerējās laikus, kad abiem kolektīviem bija viena vadītāja, Solveta Logina ar savu muzikālo ģimeni, kā arī Baltinavas kultūras nama pašdarbības kolektīvi – jauktais koris un un vokālais ansamblis "Naktsvijoles", kas jubilāres sveica ar dziesmu. Sieviešu deju kopa "Gaspāžas" vadītāja Irēna Kaša izteica apbrīnu etnogrāfiskā ansambļa sievietēm par viņu izturību, iesākot savu apsveikumu ar vārdiem: "Pastāvēs, kas pārvērtīsies!", izdancināja sievas kopējā rotaļdejā, savā priekšnesumā ieviešot repa elementus, un aicināja sievas arī turpmāk pilnveidoties. Amatierteātra "Palādas" vadītāja Anita Ločmele (Danskovīte), apsveicot sievas jubilejā, atcerējās kopīgas uzstāšanās reizes, kad Baltinavā uzņemti ekskursanti. Sievas sveica arī Baltinavas pagasta bibliotēkas un Baltinavas muzeja vadītājas.

Noslēgumā visiem apsveicējiem un ciemiņiem pateicās Baltinavas etnogrāfiskā ansambļa vadītāja Antoņina Krakope, bija jubilejas torte ar degošām svecītēm, kopīgi dziedāta dziesma "Padzīdam i mes muosines". Neformālajā daļā visus priecēja Baltinavas vīru kapela.

Ražas svētki Rubeņos

Piektdienas, 20.oktobra, vakarā aktivākie Bērzkales pagasta Rubeņu iedzīvotāji pulcējās vienkopus Rubeņu tautas namā, lai svinētu Ražas svētkus.

Pagasta kultūras darba organizatore SARMĪTE GORBĀNE teic, ka jau daudzus gadus oktobrī, kad novākta raža, dārzi sakopti ziemai un dārza labumi salikti burciņās, Rubeņu tautas namiņā vietējie sanāk kopā, lai svinētu Ražas svētkus. Arī šogad katrs līdzī artnesa kādu ziemai sagatavotu gardumu – bija gan burciņas ar salātiem, marinētiem gurķiņiem, tomātiem un sēnītēm, gan arī pudelītes ar kādu stiprāku uzlējumu, visi

piedalījās konkursā par gardāko sagatavoto cienastu, minēja miklas, par ko arī uzvarētāji saņēma balvas. "Ieradies mūsu namiņā bija arī pats Rudentiņš, apbiris ar rudens lapām un lielu grozu, pilnu ar rudens veltēm. Rudentiņa lomā iejutās Rubeņu dramatiskā kolektīva vadītāja Mudīte Maslova. Skaistas dziesmas par rudeni, spēlējot uz ģitāras, dziedāja pašu ciema iedzīvotājs Jānis Usins, – prieks, ka mūsu vidū ir tik talantīgi un atraktīvi cilvēki. Lai arī apmeklētāju pulciņš nebija liels, mājās ejot, visi teica lielu paldies par kopā būšanu, kopējām dziesmām, dejām un baudītajiem rudens ražas gardumiem," saka S Gorbāne.

Priecīgi. Par kopā būšanu visi bija priecīgi.

Rudentiņš. Rudentiņa lomā iejutās Mudīte Maslova. Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Kāds pašvaldībām solās būt nākamais gads?

Viedokļi

Jārod risinājums par finansējumu pašvaldībām pamatfunkciju veikšanai

GINTS KAMINSKIS, Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdis

18.oktobrī notika Latvijas Pašvaldību Savienības un Finanšu ministrijas sarunas par nākamā gada budžetu un nepieciešamo finansējumu pašvaldībām, tai skaitā papildus līdzekļiem tām 17 pašvaldībām, kurām var rasties visnopietnākās grūtības nodrošināt pamatfunkcijas.

Galvenais uzdevums, kas šobrīd jāpaveic, ir jānodrošina minimālais nepieciešamais

finansējums pašvaldību funkciju veikšanai, citādi nākamgad saskarsimies ar virkni problēmjautājumu, ko rezultātā izjutīs iedzīvotāji. Šobrīd viskritiskākā situācija ir tieši visās Latgales pašvaldībās, īpaši Krāslavas novadā un Augšdaugavas novadā, kur līdzekļi nepietiekami pamatvajadzību nodrošināšanai – iedzīvotāju skaits samazinās, bet izdevumi dažādās jomās būtiski palielinās. Viens no risinājumiem ir speciālā dotācija, lai konkrētajā teritorijā turpinātu nodrošināt iedzīvotājiem pakalpojumus un citas vajadzības, jo valsts līdzdalība izlīdzināšanā, salīdzinot ar pagājušo gadu, ir samazinājusies par 45 miljoniem eiro. Ieņēmumi minētajām pašvaldībām jau kļuvuši neatbilstoši izdevumu prasībām, paralēli visu laiku tiek optimizēti izdevumi, bet to var veikt līdz zināmam līmenim. Pašvaldībām vairs nav pieejamo rezervju, jo pēdējos gados, kuru laikā pārdalīts iedzīvotāju ienākuma nodoklis par labu valstij, iespējas ir izsmeltas.

Finanšu ministrija piedāvā 2024.gadā piešķirt vienreizēju papildu dotāciju kopumā 2,3 miljonu eiro apmērā 19 pašvaldībām pēc vienotiem kritērijiem. Tomēr sarunu noslēgumā atkārtoti uzsveru un aicināju rast risinājumu šai situācijai, jo īpaši tām 17 pašvaldībām, kurām nekavējoties vajadzīgi papildus līdzekļi pamatfunkciju

veikšanai, viskritiskāk Krāslavas novadam, Augšdaugavas novadam un citiem.

Situācija kopumā pašvaldībām patiesi ir sarežģīta vairāku iemeslu dēļ – nākamgad par 13% pieaugs izdevumi minimālās algas celšanai, par 42% – pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogu atalgojuma palielināšanai, inflācijas rezultātā pieaug cenas un pakalpojumu izmaksas, savukārt kredītprocenu likmju kāpums 2023.gadā līdz gada beigām kopumā pašvaldībām radīs papildus 30 miljonu eiro izdevumus procentu nomaksai. Vienlaikus no nākamā gada pašvaldībām būs jānodrošina jaunas obligātās funkcijas, kam nav noteikts valsts līdzfinansējums to īstenošanai. Piemēram, pašvaldību policijas izveidei un darbības uzsākšanai.

Savukārt tikšanās laikā, izskatot Ministru kabineta un LPS vienošanās un domstarpību protokola par 2024.gada budžetu un budžeta ietvaru 2024. – 2026.gadam projektu, puses vienojās finanšu jomā nākamgad uzsākt darbu pie pašvaldību finanšu izlīdzināšanas sistēmas pilnveides, savukārt satiksmes jomā meklēt risinājumus tranzītielu sakārtošanai, sabiedriskā transporta pakalpojuma pieejamībai, kā arī jautājumā par mērķdotāciju autoceļu infrastruktūrai u.c. Tāpat panākta vienošanās par veselības punktu izveides termiņa pārceļšanu uz

2026.gada 1.janvāri, nosakot vienreizējas mērķdotācijas izmaksu veselības punktu izveidei pašvaldībām līdz 2025. gada 31.decembrim.

Vienlaikus Finanšu ministrijā plānots noteikt pašvaldību ikgadējo pieļaujamo aizņēmuma palielinājumu 2024.gadā 198,7 miljonu eiro apmērā, kā arī turpināt īstenot 2023.gada aizņēmumu mērķus, lai nodrošinātu 2023.gadā sāktu izglītības iestādes investīciju projektu, pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras investīciju projektu, ceļu būvniecības projektu, projektu "Transporta iegāde skolēnu pārvadāšanai" un pašvaldību prioritāro projektu sekmīgu pabeigšanu. Tāpat ir paredzēts jauns aizņēmumu mērķis iekšējās drošības investīciju projektu īstenošanai – policijas infrastruktūras izveidei un uzlabošanai. Iekšējās drošības projektiem būs nepieciešams Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas atzinums, savukārt pašvaldības līdzfinansējums noteikts 15% apmērā.

Fakti

➤ 20.oktobrī Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) domes sēdē izskatīts Ministru kabineta un LPS vienošanās un domstarpību protokols. Līdz ar to noslēdzies sarunu cikls ar valdību par pašvaldību budžetu 2024.gadam un vidējam termiņam. Lai arī puses saglabā atšķirīgus viedokļus dažādos jautājumos, panāktas vairākas pašvaldībām un to iedzīvotājiem būtiskas vienošanās – tās ir nostiprinātas protokolā, ko valdībā izskatīs 24.oktobrī un kopā ar valsts budžeta likumprojektu iesniegs Saeimā 3.novembrī.

➤ Lai atbalstītu pašvaldības, tai skaitā pašvaldības ar mazāko ieņēmumu pieaugumu, no valsts budžeta rasts papildus finansējums kopumā 12,5 miljonu eiro apmērā, tostarp 7 miljoni eiro speciālo dotāciju pašvaldību budžetu izdevumu segšanai un 5,5 miljoni eiro deinstitucionalizācijas pakalpojumu finansēšanai.

➤ Sarunās ar Finanšu ministriju rasts vienots viedoklis par to, ka nekavējoties jāuzsāk kopīgs darbs pie pašvaldību finanšu izlīdzināšanas sistēmas pilnveides. Tāpat puses sarunājušas katru ceturksni tikties ar finanšu ministru, lai pārrunātu budžeta aktualitātes.

Septembra mēnesī papildus saņēmām 330 tūkstošus eiro no iedzīvotāju nodokļa izpildes, cerams, ka to saņemsim arī oktobrī un novembrī.

Kas mūs sagaida? Pašvaldības izpildvara turpina pārskatīt un meklēt pozīcijas, kur var ietaupīt saimnieciski. 2024.gads būs arī strukturālo reformu gads, kur būs jāpārskata, kā organizēt institūciju pārvaldības principus, jāsaprot, kādi ir štati. Katru gadu samazinās iedzīvotāju skaits, līdz ar to arī jāpārskata, cik liels ir pašvaldības iestāžu daudzums un lielums?

Draugi, nav labi!

SERGEJS MAKSIMOVS, Balvu novada domes priekšsēdētājs

"Draugi, nav labi!" teicis kāds Latvijā pazīstams politiķis. 2024.gadā, pēc Finanšu ministrijas prognozēm, Balvu novada pašvaldībai plānots budžeta palielinājums par 700 tūkstošiem eiro. Pirmajā brīdī liekas – liela nauda! Pēc Balvu novada finanšu aprēķiniem, minimālās algas palielinājums darbiniekiem, kuri strādā, saņemot minimālo algu, ir 524 tūkstoši eiro, aizņēmuma procentu likmes sadārdzinājums pēc optimistiskām prognozēm papildus izmaksās 423 tūkstošus eiro. Sociālā palīdzība varētu papildus izmaksāt 280 tūkstošus eiro, salīdzinājumā ar šo gadu. 2024.gadā De-

institucionalizācijas pakalpojumus beidz finansēt Eiropas struktūrfondi, tādēļ turpmāk tie būs jānodrošina no pašvaldības budžeta. Ja to nodrošinām šī gada pakalpojuma apmērā, tas izmaksās 810 tūkstošus eiro.

Skolās, kur klasē nav vismaz 10 skolēnu, lai samaksātu pedagogiem par burtnīcu labošanu, sagatavošanās stundām un papildus stundu pienākumiem, nepieciešams papildus finansējums skolotāju algu nodrošināšanai. Tas jau šajā – 2023. – gadā no septembra līdz decembrim Balvu novadā prasīja papildus 140 tūkstošus eiro, pat nodrošinot visās skolās minimālās skolotāju vajadzības. Nākamgad tam būs nepieciešami 505 tūkstoši eiro. Sadales tīklu tarifu palielinājums varētu izmaksāt papildus 50 tūkstošus eiro.

Balvu novada pašvaldībā strādā liels darbinieku skaits – gandrīz 500, kuri saņem minimālo darba algu. Palielinoties minimālajai algai, aizvien samazinās atšķirība starp speciālistiem un darbiniekiem, kuri strādā, saņemot minimālo darba algu. Vai ir pieņemami, ka skolēnu autobusa šoferis pirms nodokļu nomaksas saņem 820 vai 880 eiro algu? Salīdzinot ar samaksu, ko maksā darba tirgū autobusu šoferiem un kravas automašīnu vadītājiem, tās nav konkurētspējīgas algas. Un tā ir gandrīz visās jomās. Saprotu, ka valsts pārvaldē var būt zemāks atalgojums nekā uzņēmējdarbības nozarē, bet tam ir jābūt samērīgam līdzsvaram.

Kopīgi ar Latgales plānošanas reģionu, sadarbībā ar Latvijas Pašvaldību savienību, Reģionālās attīstības centriem runājot ar

Finanšu ministriju un premjeri Eviku Siliņu, atrasti papildus līdzekļi. 2024.gadā Balvu novada pašvaldībai tiks piešķirti 367 tūkstoši eiro no Finanšu ministrijas piedāvājuma un 73 tūkstoši eiro Deinstitucionalizācijas izdevumu segšanai. Arī par šo paldies, bet tas nav risinājums.

Matemātika nesanāk – $700 + 367 + 73 = 524 + 432 + 280 + 810 + 505 = \text{klūda}$. Kāpēc tā? Jau vairākus gadus finanšu izlīdzināšanas sistēma sevi parādījusi kā neefektīvu, un pierobežas pašvaldības jau vairākus gadus spiestas uz ceļiem lūgt atbalstu, lai spētu nodrošināt pašvaldību funkcijas un pakalpojumus. Atbalsts ir ļoti nevienāds. Ir pašvaldības, kuras papildus saņem 3 līdz 8 miljonus eiro, un ir tādas, kurām 300 tūkstoši eiro tiek uzskatīti par lielu dāvanu.

Balvu novada pašvaldībai 2023.gada sākumā bija uzkrātas nelielas naudas rezerves. Un jau šis gads ir bijis pilns finanšu izaicinājumu. Vēlos atvainoties uzņēmējiem par jau gada vidū radušos situāciju, kad nespējām savlaikus norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem. Neizpildoties naudas plūsmai, nodokļu samaksa valstī sāka kavēties. Šobrīd situācija uzlabojas, un esam optimisma pilni tuvākajos mēnešos to līdzsvarot.

Runājot vispārīgos skaitļos, palielinājums 2023.gadā bija plānots par 1,9 miljoniem eiro, bankas aizņēmumu procentu likme no 60 tūkstošiem eiro 2023.gadā palielinājās uz 460 tūkstošiem eiro. Dziesmusvētku izmaksas bija 100 tūkstoši eiro, minimālās algas palielinājums un algu sabalansēšana pašvaldībai izmaksāja 2,2 miljonus eiro.

Saruna ar pagasta pārvaldnieci

Aicina novērtēt ik dienu, ko dzīvojam

Aija Socka

Kā sācies rudens Tilžas pagastā, skaidrojām sarunā ar pagasta pārvaldes vadītāju ANNU BĒRZIŅU.

Kā Tilzā iesākusies apkures sezona? Vai visas iestādes un iedzīvotāji ir tikuši pie siltuma?

– Šogad ir silts rudens, un apkures sezonu, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, iesākām divas nedēļas vēlāk. Iedzīvotājiem apkuri pieslēdzām pēc māju apsaimniekotāju pieteikuma par siltuma padeves nepieciešamību. Siltais ūdens iedzīvotājiem tiek nodrošināts visu gadu. Iedzīvotāji Tilžas pagastā lielākoties ir apzinīgi maksātāji un ieilgušu parādu par apkuri nav daudz. Malka visai sezonai ir sagādāta.

Kādi lielāki saimnieciskie darbi, remontu izdarīti pēdējo mēnešu laikā? Vai izdevies realizēt visas ieceres, kas bija plānotas?

– Pašlaik dzīvojam hibrīdkara apstākļos un arī laikā, kad divus gadus savu ietekmi uz ekonomiku ir atstājusi Covid vīrusa izplatība. Iedzīvotāju skaits samazinās, līdz ar to neienāk pietiekami līdzekļi no nodokļu maksājumiem, tādēļ ir labi, ka varējām šogad uzturēt kārtībā kapsētas, regulāri applaut zāli pašvaldībai piederošajos zemes gabalos, sagādāt malku ziemai. Paplašinājām žogu ap centra artēzisko aku, sarunās ar “Valsts ceļu uzturētāju” esam vienojušies, ka pa posmiem uzsāks Raīņa ielas apstrādi ar dubulto bitumena emulsiju maisījumu, tādējādi putekļu ciema centrā kļūst arvien mazāk.

Domājot par nākamā gada budžetu, kādiem darbiem noteikti būtu jāparedz līdzekļi? Ko gribētu izdarīt, bet, iespējams, pietrūks finanšu?

– Zinot kopējo situāciju valstī un to, ka nodokļu maksātāju skaits ar katru gadu sarūk, ir jāsaprot, ka līdzekļu pietiks tikai nepieciešamākajiem darbiem. Tādēļ ir iesniegti divi iesniegumi Balvu novada domē par pieaugušas meža koksnes atsavināšanu, lai par iegūtajiem līdzekļiem veiktu Tilžas bērnu dārza ārējā rotaļlaukuma rekonstrukciju, un otrs iesniegums ir par to, lai no iegūtajiem līdzekļiem izbūvētu Kāpessila luterāņu kapos kāpnes ar atpūtas soliēm. Ir sagatavota būves tāme. Kapu ieeja pa galvenajiem vārtiem ir ļoti stāva un kāpiens kapu kalnā – ļoti garš.

Dažreiz ir izskanējusi informācija par ceļu kvalitāti pagastā – kuri ceļa posmi šogad ir uzlaboti, kurus plānojat sakārtot nākamgad? Kādreiz arī izskanēja informācija, ka grūti izbraucams ceļš līdz kapiem.

– Pa mazajiem pašvaldības ceļiem, kur dažiem pat vasaras mēnešos kravnesība ir tikai 3,5 tonnas, brauc arvien lielāka, smagāka, modernāka tehnika, līdz ar to remontējam visus pagasta ceļus, kuros ir izveidojušās bedres, kur vietām parādās smilts pamatne, jo grants virskārta ir ļoti plāna. Ceļš uz kapiem, par kuru ir izskanējusi informācija, daļa ir pa privātu zemi, daļa – pa pašvaldības zemi, un kopā ar iedzīvotājiem, kuriem ir saistošs šis ceļš, pirms diviem gadiem sarīkojām talku un ceļa posmu, kurā regulāri uzkrājas ūdens, savedām kārtībā.

Pareizticīgo baznīca. Tilžas pagastā atrodas katoļu, luterāņu un pareizticīgo baznīcas, kā arī baptistu lūgšanu nams. Pareizticīgo dievnams, kas ir no koka, ir vecākais no pagastā esošajām baznīcām – iesvētīts 1896.gadā. Sākumā Tilžas draudze skaitījās klāt pie Balvu draudzes, tikai ar 1910.gadu izveidojās atsevišķa Kokorevas, vēlāk – Tilžas draudze.

Nav noslēpums, ka pirms kāda laika pagasta vadībai bija grūti rast kopīgu valodu ar daļu no iedzīvotājiem. Kā ir šobrīd, vai visas domstarpības atrisinātas? Kā notiek saziņa ar iedzīvotājiem, kādas ir viņu pārdomas un ierosinājumi?

– Par šo pirms pieciem gadiem seno faktu “Vaduguns” pirms diviem gadiem jau rakstīja, bet ar cilvēkiem ir tā, kā šai senajā patiesībā: “Kādreiz dzīvoja trīs draudzīgi kaimiņi, visi labi sadzīvoja, viens otru cienīja. Viens no viņiem bija atzīts kā autoritāte. Reiz divi no kaimiņiem savā starpā sastrīdējās, un katrs no viņiem atsevišķi gāja savu bēdu stāstīt trešajam kaimiņam. Kaimiņš, noklausījies viena stāstījumu, saka: jā, tev taisnība, un otrs kaimiņš saņem to pašu atbildi. Satiekas atkal no jauna abi strīdnieki un saka: jā, man bija taisnība, otrs saka: nē, bet man teica, ka man ir taisnība. Nesapratušies abi kaimiņi gāja pie trešā kaimiņa un jautāja: kā tā, tu teici, ka man taisnība, un otrs saka to pašu. Trešais kaimiņš saka: jā, katram no jums ir sava – jūsu taisnība, bet patiesība ir tur, kurš dara un zina savu darbu!”

Tā arī ir daudzviet, kur cilvēki nesaprotas savā starpā, aktīvi aizstāv katrs savu, viņam saprotamo taisnību, neiedziļinoties vai apzināti negribot iedziļināties lietās, notikumos un darbos, kādi tie ir patiesībā.

Saziņai ar iedzīvotājiem, ja nepieciešams steidzami nodot informāciju, izmantoju Tilžas kultūras un vēstures nama (KVN) “Facebook” lapu “Tilzā notiek labas lietas”, lapai ir liels sekotāju skaits, tādējādi informācija ātri nonāk līdz adresātiem. Informācija tiek nodota arī caur KVN amatiermākslas WhatsApp grupām, tā tiek sasniegts maksimāli liels iedzīvotāju loks.

Ko Jūs teiktu, ja dažos teikumus vajadzētu raksturot Tilžas pagastu, uzsverot lietas, kā nav citviet?

– Aktīvs, darbīgs ciems visās jomās! Tilžas pagastā ir četras baznīcas, kas nav raksturīgi citviet nelielam ciematam. Vēl pavisam nesen dievkalpojumi notika visās četrās baznīcās. Tilžas pagastā vienīgajiem visā novadā ir skolēnu teātra pulciņš “Spogulēni”.

Ar kuru darbības jomu Tilzā var tiešām lepoties? Varbūt tā ir kultūra, izglītība vai, iespējams, lauksaimniecība?

– Ar cilvēkiem, kuri darbojas tūrisma jomā, uzņem pie sevis viesus, tādējādi popularizējot novada un pagasta vārdu. Tie ir biedrība “Rūsa vējā”, “Sudraba pakavi”, “Ezerliču” saimniecība, nesen īpašumu Tilžas pagastā iegādājies Jānis Bunts, kurš nodarbojas ar kaņepju izstrādājumu ražošanu, šogad biedrība “Rūsa vējā” un Jāņa Bunta saimniecība piedalījās Mājas kafejnīcu dienās. Tilža lepojas ar estētiskiem un labi organizētiem kultūras pasākumiem, ar laba līmeņa amatiermākslas kolektīviem, ar sakoptyem zemju īpašumiem, graudkopjiem, lopkopjiem. Tilžas pagastā ir plaši attīstīta gaļas liellopu audzēšana. Arī ar savu jauno paaudzi lepojams, kā vienu no aktivitātēm varu pieminēt, kur Tilžas pamatskolas skolēni piedalījās loterijā “Sporto visa klase”, lai nonāktu līdz dalībai, bija jāizpilda daudz uzdevumu un pēc to izpildes varēja pieteik-

Foto - no personīgā arhīva

Pagasta pārvaldes vadītāja Anna Bērziņa. Tilžas pagasta iedzīvotājiem viņa novēl: “Cilvēks bez tumsas nenovērtētu gaismu... Šis laiks ir svētīgs pārdomām, lūgšanām par saviem aizgājušajiem un esošajiem līdzcivēkiem. Lūdzieties, domājiet pozitīvas domas, norobežojieties no negatīvas informācijas, cik vien šobrīd tas ir iespējams, jo tā mūs tur savā valgā. Esiet veseli!”

ties dalībai loterijā. Rezultātā Tilžas pamatskolas skolēni ieguva piecus tūkstošus eiro sporta inventāra iegādei. Lepojams ar dziedošajiem skolēniem, kuriem jau daudzus gadus pēc kārtas ir augsti sasniegumi valsts mērogā. Mūsu skolā ir procentuāli liels jaunsargu skaits, daudzi skolēni spēlē šahu, Tilžas pagastā regulāri notiek starptautisks šaha turnīra posms, un mūsu skolēni ir aktīvi dalībnieki. Lepojams ar pedagogiem, bez kuru lielā, ieguldītā darba nebūtu tik ļoti pamanāmu sasniegumu.

Kā Jūsu vadītājā pagastā ir ar klaiņojošajiem kaķiem un suņiem, vai nav sūdzību? Dažviet, īpaši pagastu centros, kāds mēdz izmest mazus kaķēnus, ko iedzīvotāji uzņemas barot...

– Tāpat kā visur, arī mūsu pagastā ik pa laikam nākas saskarties ar šīm problēmām. Ja zinām, kam pieder klaiņojošie dzīvnieki, kopā ar sociālo dienesta darbinieku braucam un runājam ar iedzīvotājiem. Nopietnākos gadījumos ir gadījies iesaistīt pašvaldības policiju.

Ilgus gadus strādājat Tilžas internātskolā. Kāds šobrīd ir šis ēkas liktenis?

– Skolas internāta ēka šobrīd ir pamatskolas internāts, un šeit arī pēdējo gadu laikā ir radu-

ši patversmi no kara izbēgušie ukraiņi, par pašu skolas ēku šobrīd ir izrādījuši interesi un var gadīties, ka drīzumā ēka atkal būs vajadzīga sabiedrībai.

Kāds Jums pašai bijis šis gads, kas sagādājis prieku un gandarījumu?

– Kā visiem pārvaldniekiem, arī man rūpju ir bijis vairāk nekā citus gadus. Galvenās rūpes ir radījies pārsvarā straujais cenu kāpums gan precēm, gan pakalpojumiem. Bet ir prieks par visiem kultūras pasākumiem, dejojāšu staltajiem soļiem, kori un folkloru, par teātra amatiermāksliniekiem “Spogulī” un “Spogulēniem”, par pulciņu vadītājiem, kuri, neskatoties uz niecīgo samaksu, tomēr nāk un darbojas, rokdarbniekiem, kuri visi kopā atkal ir sagatavojuši vienu skaistu kopdarbu. Par savu pagasta pārvaldes komandu, kura ir tikusi galā ar dažbrīd šķietami neatrisināmām lietām. Prieks par skolēniem, kuri strādāja pagastā vasaras mēnešos, – pārsvarā viņi bija tie, kuri šovasar uzturēja skaistu un sakoptu ciemata centru. Paldies viņiem!

Kuri mirklī ir zelta vērti?

– Katra diena, ko dzīvajam zem mierīgām debesīm, ir zelta vērtā! Un mirklī, kad var sajūt patiesu gandarījumu par sava darba rezultātiem.

Foto - no personīgā arhīva

Saņem apbalvojumu

Darbs, kas datorā, galvā un sirdī

Pirms sešiem gadiem intervijā "Vadugunij" jaunā uzņēmēja Elina stāstīja par ieceri uz iegādātā zemes īpašuma Balvos atvērt reklāmas drukas darbnīcu. Tas jau izdarīts! Vēl vairāk – atvērtas jaunas ražošanas telpas, iepakojuma ražošanas iekārtas, par kurām sākumā bija bail pat sapņot. Uzņēmuma "AMATI PRINT" īpašniece, balveniete ELĪNA KAĻVA pie sasniegtā apstāties neplāno un teic: "Viss turpinās. Jāstrādā tālāk, jāattīsta digitālā pārdošana, jauni produkti, iekārtas un jāizmanto dzīves iespējamās iespējas."

13.oktobrī apbalvošanas ceremonijā Rīgā pasludināja Zemkopības ministrijas konkursa "Sējējs 2023" laureātus un veicināšanas balvu ieguvējus. Nominantu vidū bija arī Jūsu uzņēmums, kas ieguva veicināšanas balvu "Gada LEADER projekts vietējā rīcības grupā". Kādas sajūtas pārņēma, saņemot apbalvojumu? Tas bija gaidīts pasākums?

– Pasākums bija gaidīts, jo pirms tam pie manis darbā viesojās Zemkopības ministrijas delegācija, kurai izrādīju uzņēmumu, viņi iepazinās ar to, ko daru, kolēģiem, vēlāk tika saņemts ielūgums uz pasākumu. Bet patīkams pārsteigums bija pats apbalvojums. Liels prieks un gods, ka par manu uzņēmumu uzzināja valsts ekscelences un klātesošie uzņēmēji, lauksaimnieki. Domāju, ka kādam no tiem es varu būt noderīga ar pakalpojumiem, un, iespējams, pat izveidosies kāda jauna sadarbība.

Šogad novembrī apritēs 10 gadi, kopš ar ģimeni no Rīgas pārcēlāties uz dzimtajiem Balviem. Toreiz mērķis bija piepildīt jaunības dienu sapni – nodibināt savu uzņēmumu un atvērt reklāmas darbnīcu. Tas attaisnojies?

– Jā, neticami, ka pagājuši 10 gadi, kopš esam Balvos, un tiešām sapnis ir piepildījies. Esam uzbūvējuši jaunas ražošanas telpas, iegādājāmies jaunas iekārtas, un vairs neesmu viena. Tas nozīmē, – ja kaut ko ļoti grib un dara, viss ir iespējams. Uzņēmums 10 gadu laikā pieredzējis izaugsmi un arī satricinājumu, kas brīžiem šķita nepārvarami, piemēram, COVID pandēmija. Nācās adaptīvi kreatīvi vadīt uzņēmumu, sadalot darbiniekus pa maiņām, lai viņi netiekas, un gatavos pasūtījumus atstāt ārā aiz durvīm. Bet tas mums iemācīja kaut ko jaunu – strādāt attālināti un virzīt lietas savādāk. Vēl pie satricinājumiem varu minēt kara sākšanos, kad problēmas izjuta arī mūsu klienti. Nebijām gatavi straujām materiālu cenu izmaiņām, materiālu trūkumam. Piemēram, tintes netika piegādātas laikā vai arī tās piegādāja tik sliktā kvalitātē, ka izmainījās arī drukas kvalitāte. Līdz ar to kavējām pasūtījumus... Katrai sarežģītākai problēmai ir jauna pieredze, līdz ar to mēs mācāmies katru dienu.

Pirms pāris gadiem Jūsu uzņēmumā viens no pieprasītākajiem pakalpojumiem bija T-kreklu un krūzīšu apdruka. Laikam ejot, klientu gaume palikusi nemainīga vai tomēr jaunākās modes tendences dara savu?

– Joprojām krūzītes un T-krekli ir aktuāli, tie ir klasiska vērtība. T-krekli ir pirkrtākais apģērbs pasaulē, kas nozīmē, ka kādam tos vienmēr gribēsies personalizēt. Man pašai arī ļoti patīk, tas ir forši. T-kreklu apdrukai esam spēruši pamatīgu attīstības soli, jo mums iegādāta un uzstādīta jauna drukas iekārta, ar kuras palīdzību varam drukāt līdz pat 100 un vairāk krekliem dienā. Dziesmu svētku laikam šis risinājums bija ideāls, domāju, ka to novērtēja arī klienti. Pie mums krekļus pasūta vairumā, piemēram, interneta veikali, kā arī individuāli dāvanām.

Jebkura uzņēmēja lielākais atspēriens ir realizētie Eiropas projekti. Vai arī Jūs esat spējusi piesaistīt un veiksmīgi izmantot Eiropas fondu naudu?

– Iespējams, ne visiem uzņēmumiem tas ir aktuāli, jo šodien uzņēmējdarbības jomas ir ļoti dažādas, citiem nemaz nav vajadzīgi projekti. Savukārt Latgales reģionā jaunam uzņēmējam tā ir kā zelta atslēga, lai būtu konkurētspējīgs uzņēmums ar jaunām iekārtām. Un tieši tāpēc mums ticis apbalvojums par realizētu LEADER projektu. Prieks un lep-

nums, ka esmu saņēmusi valsts augstākā līmeņa apbalvojumu mazā nozarē – projektu realizēšanā. Šī veicināšanas balva, manuprāt, ir veiksmīga kopdarba rezultāts, kurā iesaistīti daudzi – es ar savām idejām par attīstību, mans vīrs, ar kuru kopā izstrādājam LEADER projektus, Ziemeļlatgales partnerība un LAD, kas noticeja un atbalstīja projektu, SEB banka, kas palīdzēja ar finansējumu. Rezultāts ir apbalvojuma vērts, jo radīta jaunas darbavietas un klientiem – jauni produkti.

Ar savu darbošanos esat pārliecinājusies, ka mūsdienās vairs nav tik svarīgi, kur atrodas uzņēmums. Ja ir labs produkts vai pakalpojums, visu var piegādāt visā Latvijā, Eiropā vai pasaulē pat no mazajiem Balviem...

– Jā, pašlaik vairs nav tik lielas nozīmes, kur atrodas uzņēmums. Ja jāsūta preces uz Tallinu, nav nozīmes, no kurienes izsūtītu. Svarīgākais ir komunikācija un darbs.

Rainis savulaik teicis: "Pastāvēs, kas pārvērtīsies." Šie viedie vārdi, šķiet, attiecināmi arī uz uzņēmējiem, jo ieguvējs vienmēr būs tas, kas piedāvās ko jaunu un nebijušu. Pirms dažām dienām esat atvēruši jaunu tiešsaistes drukas pasūtīšanas platformu. Tas arī ir kas nebijis...

– Jā, tieši šī nedēļa ir sākums jaunajai tiešsaistes drukas pasūtīšanas platformai www.amatiprint.eu. Ar lielu sparū un degsmi kopā ar programmētājiem no Ukrainas esam izveidojuši platformu, kas ļauj klientam tiešsaistē pasūtīt digitālo drukā – vizītkartes, bukletus, skrejlapas un kalendārus, iepakojumu un uzlīmes. Viss vēl ir tikai sākuma stadijā, bet aktīvi strādājam pie uzlabojumiem un jaunumiem. Mans uzņēmums strādā Balvos, darbinieki ir no Balviem, daļa klientu – no Balviem, ar to mēs lepojāties. Taču, lai augtu, nodrošinātu darbavietas ar stabilu atalgojumu un izaugsmi, nepieciešams strādāt ārpus mūsu pilsētas robežām. Pašlaik "AMATI PRINT" zināms visā Latvijā, mums ir individuāla pieeja, ar klientiem sazināties digitāli, vēlamies viņiem atvieglot drukas darbu pasūtīšanas un saņemšanas pieredzi. Ar jauno sistēmu vēlamies būt sasniedzami ne tikai Latvijā, bet arī visā Eiropā vai tālāk. Pasūtīšana pašlaik pieejama divās valodās – latviešu un angļu. Plāni ir grandiozi, bet ceru, ka soli pa solim šis jaunais projekts sniegs vēlamus rezultātus.

Biznesa vidē bieži dzirdam vārdu savienojumu 'veiksmīgs biznesmenis'. Kāds, Jūsuprāt, tas ir, jo zinām, ka ne katrs var būt uzņēmējs. Kur nu vēl veiksmīgs...

– Manuprāt, katram cilvēkam un uzņēmumam ir savs uzskats un pieredze par to, kas ir veiksmīgs. Viens ir laimīgs kā profesionāls pakalpojumu sniedzējs, citam vajag lielus ražošanas apjomus un plašu darba kolektīvu. Veiksme uzņēmējam ir paša rokās – cik strādās un izdomās, tik arī būs. Jebkurš veiksmīgs uzņēmējs uzņemas lielāku vai mazāku atbildību. Tas, kas to nedara, nav veiksmīgs uzņēmējs. Viss ir vienkārši.

Darbību savā izsappotajā uzņēmumā sākāt viena, bet nu kolektīvā jau ir pieci cilvēki. Cik svarīga loma uzņēmumā ir darbiniekam?

– Bez kolēģiem es būtu tikai radoša darbnīca, nevis uzņēmums. Viņi ir viss – kvalitāte, klientu apkalpošana un ražošana. Kā iepriekš minēju, esmu uzņēmusies atbildību par viņiem, pieaicinot strādāt "AMATI PRINT". Drukā nozare ir ļoti specifiska, un man ir liels prieks, ka esmu spējusi piesaistīt jaunos profesionāļus ar jaunām idejām, tehniskām zināšanām un radošu domāšanu. Uzskatu, ka mēs viens otru papildinām.

Šo desmit gadu laikā bija brīdis, kad gribējās visu mest pie malas un darīt ko citu?

– Jā, pat vairākas reizes. Kā jau sievietē, tādos mirkļos parādu, tad atkal paliek vieglāk, eju uz priekšu, satieku ģimeni, kolēģus, klientus, un viss ir labi. Šo gadu laikā man radusies ideja, ka uzņēmējiem vajadzīgs anonīmo uzņēmēju klubīnš – vieta, kur ar humoru pakratīt sirdi, piemēram, par izejvielu cenām un kavētiem piegādes termiņiem. Daudziem šķiet, ka būt uzņēmējam ir viegli, taču atbildība, ko nes uzņēmējs ar savu parakstu, ir ļoti nopietna. Piegādes 24 stundu garumā visu nedēļu, klienti, materiāli, nodokļi, darbinieki, ēkas

Foto - no personīgā arhīva

Lielākā atzinība – veiksmīgs darījums, laimīgs klients un strādājošs uzņēmums. Elina Kaļva ir pārliecināta, ka uzņēmējam jāstrādā arī bez diplomiem un atzinības rakstiem, jo galvenais ir sasniegt izvirzītos mērķus, lai ir apmierināti klienti un veiksmīga pārdošana. Taču katra atzinība, neapšaubāmi, ir patīkams darba novērtējums, pašapziņas un prieka vairošana un, protams, publicitāte. "Atzinības un diplomu citeiz var tikt izmantoti arī kā kvalitātes zīme, bet man zināmi uzņēmumi, kuri saņēmuši daudz atzinību un vairs neeksistē. Tāpēc uzskatu, ka lielākā atzinība jebkuram uzņēmējam ir veiksmīgs darījums, laimīgs klients un strādājošs uzņēmums," uzskata Elina Kaļva.

apsaimniekošana, un ja vēl kaut kas saplīst... Tas viss ir uzņēmēja galvā, datorā un sirdī. Citreiz viegli nav, bet ir ļoti interesanti.

Vienmēr esat uzsvērusi savu piederību un mīlestību dzimtajiem Balviem, taču šobrīd Jūsu mājas ir tūkstošiem kilometru attālumā – Luksemburgā...

– Sākšu ar citātu no grāmatas, kuru tikko izlasīju lidojumā no Rīgas uz Luksemburgu: "Dzīve nozīmē pārmaiņas. Un, ja pārmaiņu nav, tā ir nāve." Ar ģimeni pieņemām lēmumu par labu jaunām pārmaiņām. Mans vīrs Mārtiņš strādā Eiropas parlamentā, nodaļā, kas nodrošina Eiropas pieredzes projekta realizāciju visās dalībvalstīs. Es strādāju attālināti, bet katru mēnesi esmu Balvos darbā "AMATI PRINT". Bērniem ir iespēja mācīties Eiropas skolā, pašlaik aktīvi apgūst mācības angļu un franču valodās, katru dienu viņiem ir latviešu valoda un literatūra. Interesanti salīdzināt mūsu un internacionālo mācību sistēmu, un jau tagad varu teikt, ka katrai ir savi plusi un mīnusi.

Šis mūsu ģimenes pārmaiņu notikums, ceru, nāks tikai par labu, un mēs Balvos būsim ar jaunām idejām, plašāku dzīves pieredzes skatījumu. "AMATI PRINT" ir ļoti daudz darba pie jaunās pārdošanas platformas, un, redzot, kas ir aktuāls un jauns Eiropā, man ir lielākas iespējas jaunumus savā uzņēmumā. No Luksemburgas tuvu ir dažādas izstādes, kuras varu apmeklēt vēl biežāk. Balvi ir mūsu mājas un darbs, manas ģimenes pasaules centrs – tas nav mainījies. Man šī ir jauna pieredze un jauns uzdevums – digitalizēt uzņēmuma procesus. Bērniem jauna pieredze mācībās, valodas un komunikācija, bet vīram – karjeras izaugsme.

Senioru vakars

Tikai pa taciņu, tikai gar maliņu

Aizvadītajā sestdienā Kupravas kultūras pasākumu sniegšanas vietā neizpalika senioru smaidi un uzmundrinājuma vārdi. Īpašs bija arī mirklis, kad Balvu novada Gada balvas kultūrā "Mūsu lepnums" specbalva – Pateicība – nonāca istā adresāta rokās. Ilggadējā bijusī pedagoģe Anita Žigalova, raksturojot balvas saņēmēju Ninu Baikovu, pieļāva, ka Ninas moto ir: "Tikai pa taciņu, tikai gar maliņu."

Kautriģa. Nina Baikova (foto), jautāta, kā klājas Kupravā, atzina, ka viss ir labi, un piebilda: "Ko tur mūs reklamēt." Pedagoģe A.Žigalova secina, ka Nina spēj visu: "Rod kontaktu gan ar mazu bērnu, gan ar vecu cilvēku." Skolotājas teiktajam piekrit arī Viksnas tautas nama vadītāja Ligita Kacēna: "Viņa spēj iemācīt dziedāt pat tos, kuri nekad nav dziedājuši. Viņa spēj iemācīt spēlēt mūzikas instrumentus pat tiem, kuri nekad nav spēlējuši."

Savukārt Valentīna Romanovska, spriežot par specbalvas saņēmēju, atgādināja, ka Ninas mūžs pagājis kultūras darbā.

Pasākuma vadītāja. Sandra Andrejeva (foto): "Nina ir kā mazs saules stariņš Kupravas etnogrāfiskā ansambļa vidū, kā iedvesmotāja un atbalstītāja Kupravas krievu ansamblim un dramatiskajam kolektīvam, kurā vairs ir palikušas tikai divas sievas – Regina Groševa un Zinaida Ševčuka, kuras vienmēr cenšas papildināt pasākumus ar interesantiem skečiem."

Atklāj koncertu. Kupravas bērnu un jauniešu vokāli instrumentālais ansamblis "Strautiņš" (vokālisti Alise Andrejeva un Patriks Kivkucāns) koncertu atklāja ar mūzikas fragmentu no filmas "Ilgais ceļš kāpās". Jāpiebilst, ka Nina Baikova bērnu kolektīvu vada gandrīz 50 gadus.

"Olūts". Viksnas pagasta folkloras kopa "Olūts" dziesmā atgādināja, ka *atīt jau tis borgis rudens.*

Kad atbrauks novada vadītājs? Kupravas ansambļa pašdarbniece Zinaida Sevčuka (foto – otrā no labās) neslēpa prieku, ka Kupravā beidzot ieradīs kāds "Vaduguns" pārstāvis: "Martā, kad pie mums ciemojās novada vadītājs Sergejs Maksimovs, kritizēju gan "Vaduguni", gan Balvu novada domes priekšsēdētāju. Paldies, ka atbraucāt. Tiesa, S.Maksimovs tolaik solīja, ka atbrauks aprīlī. Joprojām gaidām. Agrāk dziedājām krievu valodā, bet tagad ar draudzeni esam pievienojušās latviešu ansamblim, turklāt dziedam divās valodās. Slikti, ka cilvēki pasākumus apmeklē arvien retāk. Gribas, lai vara mums pievērs lielāku uzmanību. To nejut. Tāpat vajadzētu 'paldies' vārdus pateikt aktīviem cilvēkiem. Šodien pensionāru vakars. Palūkosimies, vai atzīmēs aktīvākos kupraviešus. Pie sava daudzdzīvokļu nama stādu puķes no agra pavasara līdz pat vēlam rudenim. Lai mūsu renovētā māja Draudzības ielā 11, kas ir skaista, būt vēl pievilcīgāka. Aicinu visus būt aktīvākus. Agrāk braucām ekskursijās, piemēram, bijām Pededzē, Viļākā, Žiguros un citviet Latvijā. Tagad ir klusums, neviens mūs nekur neaicina. Pakratiet ar pirkstu deputātu virzienā! Tāpat, kā vēl nekad, šogad Kupravā ir sagatavoti mazi malkas krājumi. Mūs ilgi, nepieslīdzot apkuri, mocīja. 6.oktobrī precējās trešais mazdēls un ciemos bija atbraukusi meita. Mēs salām. Aizbrauca uz Salaspili, un meita atzvanīja, pavēstot, ka tur ar apkuri viss ir kārtībā."

Kubulieši. Kubulu kultūras nama senioru Eiropas deju kopas "Rūtas" (foto) vadītāja Lūcija Jermacāne priecājas par iespēju uzstāties Kupravā. "Šeit esam, pateicoties Ligitai Kacēnai, kura uzaicināja uz Kupravu. Atceros, ka šeit esmu bijusi pirms daudziem gadiem, kad skolu vēl vadīja Ināra Ņikuļina. Milzīgi braši tolaik gāja bibliotekāru seminārā. Diemžēl tagad valda pamestības sajūta. Tiesa, pensionāri ir malači – tā tik turpināt!"

Kopā – omulīgi. Klātesošie vienlaikus bija gan skatītāji, gan pašdarbnieki.

Sagatavoja E.Gabranovs

Balvu Novada muzejā

Veidos datubāzi nemateriālajam mantojumam

Pēteris Mežulis 16.oktobrī bija ieradies Balvu Novada muzejā ar mērķi, sadarbojoties veidot datubāzi nemateriālajam mantojumam. Klausīties un uzzināt vairāk bija ieradušies bibliotekāri.

“Šādas datubāzes muzejā nav. Izstrādājot datubāzi konkrētam mērķim, konkrētam muzejam, jāņem vērā visas konkrētā muzeja vajadzības, intereses un jāzina, kā to visu programmēt. Viena universāla risinājuma nav, tas ir diezgan darbietilpīgs process. Taču tad var iegūt tieši tādu rezultātu, kādu mēs gribam,” uzskata Pēteris Mežulis. Ir daudz un dažādas datubāzes, taču jāzina, kur un ko vēlas sameklēt, turklāt datiem jābūt strukturētiem. “Ja ir vajadzīga rūpīga un precīza analīze, jāzina, kā šos datus, ja tā var teikt, salikt pa plauktiņiem, tikai tad var gudrot par nopietnāku meklēšanu. Ir jauki, ka bibliotekāri daudz nepieciešamās informācijas uzkrājuši, tagad jāskatās, kā to visu saāķēt kopā daudz maz vienotā sistēmā. Cilvēki nav mūžīgi, piemēram, vienā brīdī

atpompamies, ka par Pirmo pasaules karu vairs nav, kas pastāsta, – aculiecinieki aizgājuši mūžībā. Jāliek uzsvars uz vārdu ‘kopīgi’. Lai cilvēkiem jebkur – Baltinavā, Upītē, Rugājos – šajā sistēmā būtu prieks strādāt, lai šis darbs nav traucēklis, kas nosūtīts no augšas. Darbu šai datubāzei vajag atvieglot, nevis sarežģīt. Pamatu jau var sagatavot ātri, bet, kā Rīga nekad nav gatava, arī datubāze ik brīdī būs jāpapildina. Tas ir šī darba skaistums, ka mēs visi augam līdzīgi, nevis kaut ko izdarām, un sveiki! Mainās arī tehnoloģijas, tikai man reizēm šķiet, ka mūsdienu liela nelaime ir skriešana tām līdzīgi, nedomājot par cilvēku. Tehnoloģijas ir līdzeklis, tas nav mērķis,” uzskata Pēteris Mežulis. Viņš piebilst, ka tie, kas darīs šo darbu, būs muzeju darbinieki, taču, ja nebūtu cilvēku, kuri dzied šīs dziesmas, kuri stāsta un rada šo nemateriālo mantojumu, arī muzeja ļaudīm nebūtu, ko darīt. “Tas ir kopdarbs – gan muzejnieku, gan mans, un tas radīs vienotu datubāzi, kas labi strādā. Sarunas ir normāls, radošs un pacietīgs process, jo tikai tas dod rezultātu,” atzīst P.Mežulis.

Tiekas ar bibliotekāriem. “Svarīgākais, lai ir cilvēki, kuri dzied, kuri stāsta un rada šo nemateriālo mantojumu,” uzsvēra Pēteris Mežulis (foto – no kreisās puses).

Sports

Balvi#6 spēlētājs

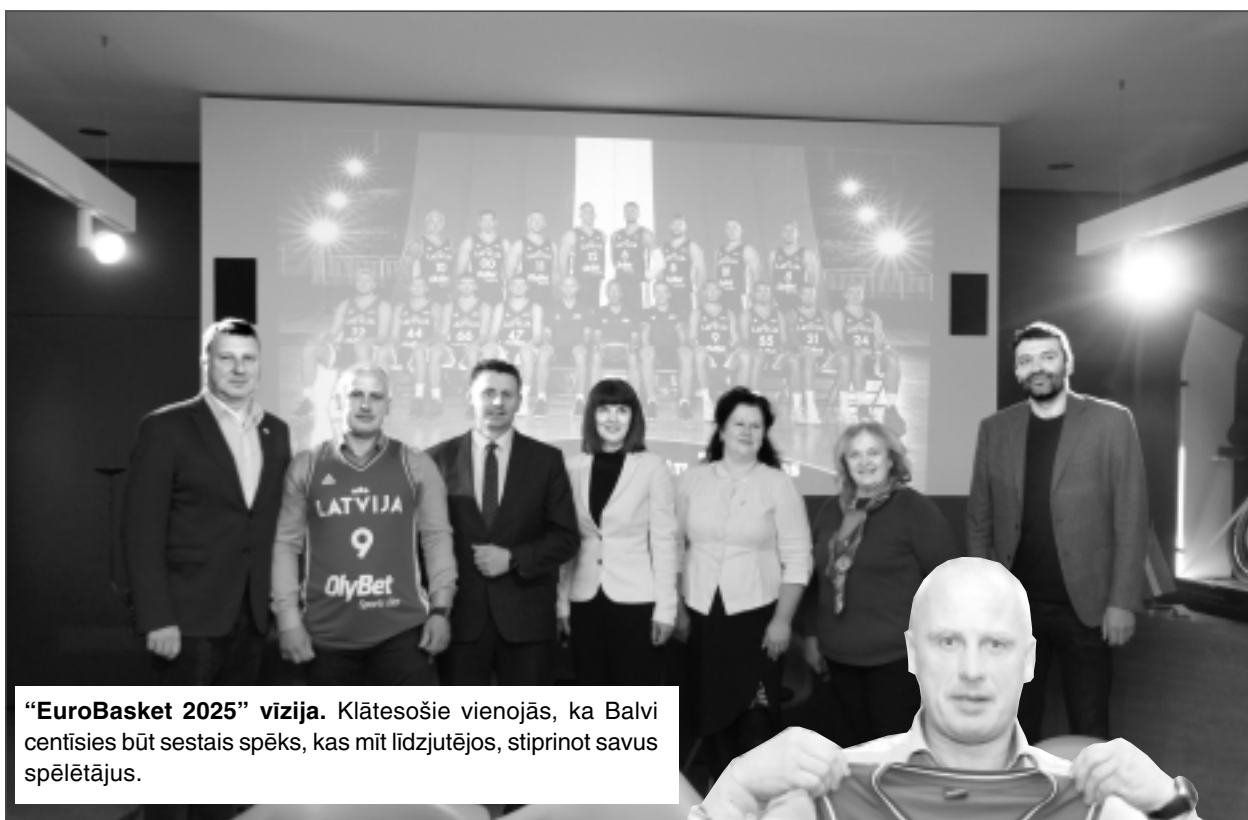
18.oktobrī Balvos ciemojās Latvijas Basketbola līgas (LBL) prezidents Raimonds Vējonis, “EuroBasket 2025” direktors Kristaps Janičenoks, mārketinga direktors Kalvis Kovaļevs un pašvaldību sadarbības koordinatore Egita Kazeka, lai iepazīstinātu ar 2025.gadā gaidāmā Eiropas čempionāta viziju.

Uzvarējām mēs, zaudēja viņi

Raimonds Vējonis uzsvēra, ka kopā ar savu komandu apmeklēja Latvijas pilsētu, vēstot, ka #6spēlētājs ir spēks, kas mīt līdzjutējos: “Ja skatāmies caur sporta prizmu, domāju, ka šogad sabiedrībai hokejs un basketbols devis tik daudz spēka, kas arī turpmāk būtu jāizmanto pareizi. Sadarbībā ar pašvaldībām vēlamies aktivizēt sabiedrību, lai pozitīvo līdzjušanu nostiprinātu vēl stiprāk.” Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs neslēpa, ka arī pašvaldības darbinieki, tostarp skolu kolektīvi ar skolēniem, skatījās nu jau vēsturiskās Pasaules kausa finālturnīra spēles: “Arī pa kluso, jo nebija pārliecināti, vai to drīkst darīt darba un mācību laikā. Manuprāt, tas ir ne tikai labi, bet arī obligāti. Skolas patiesi nezināja, kā rīkoties.” A.Vējonis atgādināja, ka sabiedrībai kopā ar komandu jābūt ne tikai uzvaru, bet arī zaudējumu mirkļos: “Nereti cilvēki noteic, – uzvarējām mēs, bet tie ir viņi, kas zaudēja. Tā tas ir arī dzīvē. Kad viss ir ļoti labi, mēs esam kopā gan ar pašvaldību, gan ar valsti. Bet, ja nekas nesān, tad atmet ar roku, sākot, viņi ir nemākuļi un sliktie. Vajadzētu mainīt un lauzt šādu domāšanu. Tas ir reāli? Nav vienkārši. Tāpēc jāpīlina, jāpīlina, lai tas pakāpeniski mainītos.”

Sports ir kardiogramma

Kristaps Janičenoks nešaubās, ka jaunās paaudzes audzināšana ir treneru rokās. Tāpat viņš ir pārliecināts, ka basketbols Latvijā attīstās: “Sports ir kardiogramma, turklāt viens no rādītājiem ir bērnu skaits sporta skolās. Tāpēc esam šeit, lai izstāstītu, kā kopīgiem spēkiem, izmantojot arī sesto spēlētāju, sasniegtu arvien labākus panākumus.” LBL prezidents piekrita, ka panākumi sportā dod impulsu jauniešiem: “Ja ir piramīdas virsotne, kas šajā gadījumā ir basketbola izlase, jauniešiem ir, uz ko tiekties. Galvenie sporta pasākumi šogad ir beigušies, kā arī gads rit uz noslēgumu, tomēr sporta dzīve neapstājas. Mēs esam ieinteresēti basketbola attīstībā, tāpēc plānojam par aktivitātēm 2004. un 2025.gadā. Ir skaidrs, ka 2025.gadā pie mums būs Eiropas čempionāta finālturnīrs. Vēlamies, lai lielā svētku sajūta būtu jūtama un baudāma ne tikai Rīgā, bet visā Latvijā. Šis stāsts nav tikai par sportu. Lai arī esam maza, bez sīksta tauta. Mūsu mērķis ir cilvēkus apvienot un saliedēt. Sestais spēlētājs nav tikai fanu kultūra

“EuroBasket 2025” vizija. Klātesošie vienojās, ka Balvi centīsies būt sestais spēks, kas mīt līdzjutējos, stiprinot savus spēlētājus.

vai organizēta grupa, kas atbalsta basketbolu. Sestais spēlētājs ir kaut kas dziļāks un spēcīgāks.”

Kad jāklūst labākiem?

S.Maksimovs akcentēja, ka sportā labus panākumus var gūt, tikai sūri strādājot: “Kuram cilvēkam patīk sevi mocīt? Sportā, lai sasniegtu augstus rezultātus, bez tā neiztikt. Tāpat svarīgi līdz 2025.gadam ikvienam sev pajautāt, – vai es esmu kļuvis labāks? Ko esmu gatavs izdarīt?” K.Janičenoks atzina, ka vizija ir citāda: “Piemēram, biznesu sākt attīstīt no pamatiem. Veido pirmo stāvu, otro stāvu un tā tālāk – līdz jumtam. Mūsu gadījumā ir otrādāk, – jumts ir “EuroBasket 2025”. Mēs to māju celšim no otra gala. Lai mums būtu bērni, lai mēs būtu saliedētāki un patriotiskāki.” Novada vadītājs tam piekrita, piebilstot, ka latviešu lielākā bēda ir tas, ka mēs nereti sakām, ka esam maza tauta: “Nē, mēs varena tauta. Vai ar gaudošanu var kaut ko panākt?”

Mārketinga direktors K.Kovaļevs noslēgumā klātesošos informēja par iespējamajiem veicamajiem darbiem, tostarp sociālajiem projektiem, piemēram, brīvdabas grozu uzstādīšana: “Tāpat tā būtu publiska spēļu skatīšanās, Latvijas izlases spēlētāju reālā izmērā (cilvēka augumā) izvietošana skolās, pilsētvides reklāma, tomēr mūsu mērķis nav panākt, ka visi ir vienādi. Katra pilsēta var dot savu artavu.”

Kas būs koordinators? “EuroBasket 2025” direktors Kristaps Janičenoks atzina, ka basketbola savienības vēlme ir atrast katrā pilsētā aktīvu cilvēku, kurš koordinētu darbības uz vietas: “Muskuļus apaudzēsiet jūs.” Novada vadītājs Sergejs Maksimovs atgādināja, ka Latvijas basketbolistu komanda izcīnīja uzvaru pirmajā Eiropas čempionātā. “Ir arī fantastiska filma. Balvos viziju realizēt uzticēsīm Ziemeļlatgales Sporta centra vadītājam Arnim Voikam (foto),” viņš piebilda.

Sagatavoja E.Gabranovs

Īsumā

Iepazīst lauksaimniecības nozares

No 16. līdz 20. oktobrim visā Latvijā jau 11. reizi norisinājās Karjeras nedēļa, kuras tematika šogad bija "Tavs prasmju portfelis". Viļakas vidusskolas 6.-12. klašu skolēni karjeras jautājumiem un pieredzes stāstiem laiku un uzmanību veltīja jau septembrī, savukārt 18. oktobrī jaunāko klašu skolēni devās mācību ekskursijā uz z/s "Kotiņi" un "Bišu namiņu" Šķilbēnu pagastā, lai iepazītu lauksaimniecības nozares un bitenieku profesiju. Ekskursijas dalībnieki izpētīja produktu audzēšanas un pārstrādes procesu, apskatīja jaunu un modernu lauksaimniecības tehniku, piedalījās izzinošās spēlēs un aktivitātēs, noskaidroja interesantus faktus par bišu dzīvi un noslēgumā baudīja pankūkas ar tēju un medu.

Uzzina par darbu aptiekā

Eglaines pamatskolā Labo darbu nedēļu, kad brauca uz dzīvnieku patversmi, apvienoja ar karjeras aktivitātēm. 19. oktobrī skolēniem, stāstot par farmaceitu un farmaceita asistenta profesijām, nodarbības atsevišķi lielajiem un mazajiem vadīja lazdukalniete EVA LEONE. "Lielākajiem skolēniem vairāk stāstīja, kādiem mācību priekšmetiem skolā jāpievērš uzmanība, ar kādām rakstura iezīmēm jābūt apveltītam šo profesiju pārstāvim, piemēram, pacietīgam, rūpīgam, uzmanīgam. Skolēnus iepazīstināja arī ar mācību iestādēm, kur var apgūt šīs profesijas, pastāstot, ar ko tās atšķiras, kur pati mācījās un kā ieinteresējās par darbu aptiekā. Evai, kā izrādās, patika Palsmanes aptieka – senlaicīga stila ēka," atklāja skolotāja Līga Ikstena. Nodarbību vadītāja vēl stāstīja par savu darbu vietu – kā izvietoti plaukti, ko aptiekā var iegādāties, ka visām lietām jābūt savā vietā, kā pasūta un atzīmē preces, ja kā pietrūkst, u.c. Bērni, arī lielākie, ar aizrautību klausījās. Noslēgumā uzrīkoja konkursiņu "Vai esi vērtīgs?", uzdodot jautājumus, piemēram, ko drīkst nepilngadīgs bērns bez vecākiem nopirkt aptiekā. Izrādās, pat vitamīnus nedrīkst pirkt. Par pareizām atbildēm skolēni saņēma balvas. Mazākajām klasēm, lai būtu ātrāk, saprotamāk un interesantāk, lielākoties stāstīja par darbu aptiekā, nodarbībās izmantoja sagatavoto prezentāciju. "Priecājos, ka Eva atsaucās aicinājumam. Viņa ir savā vietā, radoša, ar izcilām runas dotībām un talantiem apveltīts cilvēks," secina L. Ikstena.

Uzzina par darbu aptiekā

Aicina vākt makulatūru

Sākusies kampaņa "Tirai Latvijai", kuras laikā skolēni, pirmsskolas vecuma bērni un viņu ģimenes locekļi izglītības iestādēs tiek aicināti vākt papīra iepakojumu, makulatūru un izlietotās baterijas.

Vairākas mūspuses izglītības iestādes regulāri iesaistās makulatūras vākšanā, saņemot pretī papīru. Arī šoreiz kampaņas laikā savāktais papīra iepakojums un makulatūra tiks nodota otrreizējai pārstrādei, tādējādi kļūstot par izejvielu, piemēram, jaunu iepakojumu vai rakstāmpapīru, ekoloģisku mājdzīvnieku pakaišu granulu, siltumizolācijas materiālu ražošanā. Bērni un jaunieši varēs redzēt, kā atkritumi pārtop izmantojamus resursus, jo par katru savāktu makulatūras tonnu pretī varēs saņemt pārstrādātu papīru.

Pirmsskolas, vispārējās, profesionālās un interešu izglītības iestādēs aicinātas pieteikties kampaņai no šī gada oktobra līdz 2024. gada 15. martam internetā vietnē www.tirailatvijai.lv. Nododamo atkritumu – bateriju un papīra iepakojuma un makulatūras – vākšanu izglītības iestādēs var uzsākt jau šobrīd un vākt līdz pat nākamā gada 15. martam. Kampaņas "Tirai Latvijai" rezultāti, tai skaitā uzvarētāji, tiks paziņoti nākamā gada maijā. Kampaņas laikā tiks organizētas arī dažādas izglītojošas aktivitātes par atkritumu šķirošanu, pārstrādi un vides tīrības saglabāšanu.

Paaudžu mantojums

Tiekas un dalās pieredzes stāstos

16. oktobrī – Starptautiskajā Maizes dienā – Bērzpils pagasta bibliotēkā pulcējās prasmīgas un darbīgas maizes cepējas.

Rudzu maize – vērtība
"Maize ir kā pasaule –
Apakšā zemes garoza,
Pāri – debesu garoza,
Pa vidu – mīkstums – dzīve.
Maize ir kā pasaule – vienā pusē gaiša,
otrā – tumša.
Un to ēd no abām – no gaismas un
tumsas pusēs."

Ar šiem Imanta Ziedoņa vārdiem, ko citēja bibliotēkas vadītāja ANNA KRIVIŠA, atklāja tikšanos un atzina, ka aicinājusi saimnieces, lai papildinātu kultūrvēstures datubāzi. Uzsākot sarunu, Anna visām klātesošajām rudzu maizes cepējām jautāja, – kad radās pirmā doma, ka jāsāk cept maize, un kā viņas tika, tā teikt, uz maizes cepšanas ceļa.

ILGA LAZDIŅA atklāja, ka kopš bērnības, kad rupjmaizi cepa vecamma, patīk maizes smarža. Pati sāka cept, kad apprecējās, jo vīram bija maizes krāsns. "Pirmos gadus skatījos, tad domāju – jāsāk kas darīt. Pirmais klaips sanāca kā sanāca, bet tas bija sākums," neslēpj saimniece.

GUNTAI GRIGĀNEI maizes cepšana zināma kopš bērnu dienām, jo babiņa regulāri cepa, jauca vēl klāt vārtus kartupeļus un kviešu miltus. "Vīramāte cepa, es vēroju no malas. Dzima un auga meitas, palīdzēja viņai cept, sajutu, ka viņa šo amatu nevienam negrib atdot. Sākotnēji vīramāte, kad palika švakāka, uzrunāja ar tādu kā viltu, jo nevarēju iedomāties, ka cepšanas prasme izzustu, jo maizīte ir kaut kas svēts. Jautāju, ko palīdzēt, micīt viņa micīja pati, tad reizēm atļāva micīt arī man, jo teicu, ka varbūt man vairāk spēka. Stāvēja klāt kā diriģents, saprata, šķiet, ka nespēj, un aicināja mani cept. Ielika māku manās rokās kā mantojumu," atklāj Gunta, kuras mamma nākusi no Bērzpils pagasta Saksmāles. Tagad viņa pati cep garšīgu rupjmaizi, cepšanas procesā iesaista gan mazbērņus, gan citus interesentus, aicinot apmīļot krāsni liekamos klaipiņus. Maize ir aizceļojusi uz daudzām valstīm, piemēram, Austrāliju, Angliju, Zviedriju, Vāciju, Norvēģiju, Nīderlandi u.c. Sākotnēji pie vīramātes cepa uz kļavu lapām, ar ko noklāja maizes lizi, un nokaisīja ar miltiem, tagad klaipiņus liek pannās.

AINA ZVEJNIECE atklāja, ka maizīti savulaik cepa mamma, tad, kad atnāca uz Zvejniekiem, cepa vīramāte: "Viņa stāstīja, ko darīt, ko likt klāt. Abru zināju, bet vīramāte reiz saka: "Aizej, meit, paņem kvāšni." Aizeju uz to kambara priekšu, skatos un domāju..., šķiet, beigās laikam izdomāju un atnācu ar abru rokās. Abrai jau ir vairāk nekā 100 gadi, bija mazliet jāpielabo." No sākuma bērni it kā nenovērtēja pašcepto maizi, bet, kad atbrauca no ārzemēm, attieksmē pret pašcepto rupjmaizi parādījās liela cieņa un mīlestība.

GUNA TŪMIŅA, atceroties maizes cepšanas pirmsākumus, stāstīja: "Kad atnācām uz Bērzpili dzīvot, vīramātei bija

Tikšanās dalībnieces. Saimnieces bija vienprāt, ka katrs darbs jādara ar mīlestību.

Sagādā pārsteigumu. A. Kriviša tikšanās noslēgumā klātesošajiem bija sarūpējusi jauku pārsteigumu – izlozēt ko nezināmu, ko vajadzēs pielietot praksē. Līdz ar to saimniecēm virtuvē noderēs un smaržos dažādas garšvielas.

maizes krāsns. Tajā laikā nevarēja veikalā maizi nopirkt. Maize nav tikai ēšanai, tai ir arī pievienotā vērtība – smarža, un tas ir pats galvenais, nevis, ka esam neēduši vai veikalā nenopirkto. Maize ir svētība un latvieša identitāte. Vīramāte cepa, tad mācījos pati. Pieredze nāk ar laiku. Ar gadiem domāju, kā vieglāk, tāpēc mīklu vispirms samīcu ar mikseri, vēlāk – ar rokām, jo jāizjūt mīklas konsistence. Mīklai klāt pieleju eļļu, lai maize nenobriest tik ātri, pievienoju klāt arī koriandru. Lieku uz lizes un krāsni iekšā. Šķiet, rupjmaizi vieglāk sacept nekā baltmaizi. Pilsētnieki to *novico* pirmo."

ADRIJA ŠUSTERE atceras, ka maizes ceļš sākās ar vecmammu, jo vecāki tolaik strādāja: "Biju vecmammai palīgs, viņa deva micīt. Micīju, micīju, kamēr pīere un mugura slapja, atnāca vecamma no lauku darbiem, paskatījās un teica: "Ir jau labi, meiten, gona." Mācīja arī, kā izraust krāsni, lai nepaliktu ogles. Vajadzēja iemest krāsni miltu sauju, lai pārlicinātos, ka maize nedegs. Uz maizes lizes likām kļavu lapas, ko vispirms salāsijām un savērām virtē, lai ir zie-mai. Baltmaizi arī cepām. Par saimniecī kad gāju, vairāk gaļas gatavoju. Tagad atsāku cept maizi, ieraugu taisu pati." Maizīte arī ir aizceļojusi uz vairākām valstīm, piemēram, Norvēģiju, Somiju, Vāciju.

Dalās cepšanas pieredzē

Bibliotēkas vadītāja atzina, ka izcept rudzu maizi – tā ir vērtība un māka, ne katra saimniece to prot. Klātesošās maizes cepējas dalījās pieredzē, kā sagatavo

Garšīga un sātīga. Tikšanās reizē saimnieces piedāvāja pašcepto maizīti degustācijai. Nākamgad, kā atklāja A. Kriviša, plāno organizēt maizes cepēju tikšanos-pārdošanu, jo tirdziņos pašceptās maizes pieprasījums parasti ir lielāks nekā piedāvājums.

krāsni cepšanai, cik daudz malkas gaļu liek krāsni, kāda koka malku izvēlas, kāpēc klaipiņiem veidojas plaisas un citos vērtīgos padomos. Sarunās saimnieces atzina, ka cepšanu un maizes kvalitāti ietekmē vairāki faktori. Piemēram, cik auksts vai silts ir laiks, kāds vējš puš, kādi rudzu milti izvēlēti u.c. Ierasts, ka maizes cepšana saistās ar ticējumiem un, kā atzina saimnieces, arī ticību. Proti, uz maizes klaipiņiem veido krusta zīmī, pārvelk krustiņu arī sakasnītīm – tam mīklas mazumiņam, kas paliek abrā un saglabājas kā ieraugs nākamajam cepienam. Pirms mīklas micīšanas agrāk babiņas un arī dažas saimnieces joprojām pārmet krustu un skaita lūgšanu, jo lūdz Dieva palīdzību. Savs stāsts saimniecēm bija arī par ieraugu, ka tā pagatavošanai var izmantot gan, piemēram, kefiru vai piena sūkalas, gan veikalā iegādātu rupjmaizes ķieģelīti. Kad maizīte izcepusi, cita klaipiņus aplaka ar tīru ūdeni, cita apsmērē ar eļļu vai taukiem.

Lappusi sagatavoja A. Socka

Aktuāli

Laiks lietot atstarotājus

Iestājoties rudenim, paliek tumšāks un samazinās redzamība uz ceļa. Vienlaikus mūsu ikdienas pārvietošanās paradumi nemainās – turpinām iet kājām vai braukt ar velosipēdu gar ceļa braucamo daļu un šķērsojam brauktuves. Mazāk aizsargājamiem satiksmes dalībniekiem – kājāmģājējiem un velosipēdistiem – tumšajā diennakts laikā, lai autobraucēji tos laikus pamanītu, ir jāvelk apģērbs ar gaismas atstarojošiem elementiem.

“Rudenī, pasliktinoties redzamībai, vēl vairāk jābūt par savu drošību. Lai kājāmģājēji un velosipēdisti uz ceļiem būtu pamanāmi, tiem obligāti jāvelk gaismu atstarojoša veste vai apģērbā jābūt gaismu atstarojošiem elementiem. Ir jāsaprot, ka autovadītāji varēs noreagēt tikai tad, ja cilvēks uz brauktuves ir pamanāms laikus, nevis pēdējā brīdī. Mēs nedrīkstam būt bezatbildīgi satiksmes dalībnieki,” pauž Satiksmes ministrijas Autoceļu infrastruktūras departamenta direktors Tālvāldis Vectirāns. Lai tumšajā laikā vizuāli nesaplūstu kopā ar apkārtni un ļautu autovadītājiem sevi savlaikus pamanīt, nepieciešams lietot gaismu atstarojošu vesti vai apģērbu ar iestrādātiem gaismu atstarojošiem elementiem. Īpaši tas nepieciešams, pārvietojoties pa ceļa nomalēm ārpus apdzīvotām vietām, kur cilvēka siluets bez atstarojošiem elementiem ar apkārtējo vidi saplūst pilnībā, bet automašīnu šoferi pārvietojas lielā ātrumā.

“Ar atstarojošu vesti cilvēks ir pamanāms, un autobraucējs var savlaicīgi nobremzēt, izvairoties no sadursmes. Uz ceļa ar asfalta segumu ārpus apdzīvotām vietām, kur var braukt ar 90 km/h, cilvēku ar gaismu atstarojošo vesti tuvu gaismu diapazonā var pamanīt 140 metru attālumā. Savukārt, ja cilvēks uz brauktuves ir bez atstarojoša elementa, to var pamanīt aptuveni 25-40 metru attālumā, kas nav pietiekami, lai apturētu transportlīdzekli, jo bremsēšanas ceļš ir aptuveni 100 metrus garš. Tāpat jāņem vērā, ka lietainā laikā redzamība ir sliktāka un bremsēšanas ceļš garāks,” uzsver nozares eksperts. “Tāpat, pasliktinoties redzamībai, šķērsojot brauktuves, jābūt vēl uzmanīgākiem. Tas jā dara tam paredzētajās vietās, vispirms pārliecinoties, ka netuvojas automašīnas un ir droši. Ja būsīm atbildīgi un domāsim par

Foto - I.Zinkovska

savu drošību, pasargāsim sevi un arī citus,” atgādina T.Vectirāns. Kā liecina VAS “Ceļu satiksmes drošības direkcijas” (CSDD) publicētie dati, 2021.gadā ceļu satiksmes negadījumos

Esi redzams! Balvenieši un iebraucēji pilsētas ielās ievērojuši vietējo pirmsskolas izglītības iestāžu mazos ķiparus, kuri skolotāju pavadībā dodas pastaigā, lielākoties, protams, ar konkrētu mērķi. Bērni ir ģērbti atstarojošās vestēs, neraugoties uz to, ka ir diena. Arī “Vaduguns” bija lieciniece tam, ka Drošības dienās, ko rīkoja VUGD Balvu daļa, pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņi ieradās atstarojošās vestēs ar uzrakstu “Esi redzams!”. Par šo tēmu “Vaduguns” sarunājās ar pirmsskolas izglītības iestādes “Pīlādžitis” vadītājas vietnieci izglītības jomā INU AIZUPI. Bērnu darza bērniem ir iegādātas atstarojošās vestes, bet noteiktā skaitā. Nav tā, ka ārpus dārziņa izietu visas grupas reizē. Tas tiek plānots, saskaņots ar vadītāju. Vestes ir nopirkas, lai varētu iziet divas grupas, aptuveni pa 20 bērniem katrā. Kad grupa plāno doties uz pilsētu, grupu skolotāji šīs vestes paņem, bet, atgriežoties no pastaigas, tās atdod atpakaļ, jo glabājas noteiktā vietā. Vecākiem izglītības iestāde šādas mantas nav lūgusi iegādāties, bet reizēm notiek dažādas tikšanās, konkursi, kuros bērni aktīvi piedalās, un drošības dienesti, kuri brauc ciemos un vada nodarbības, uzdāvina lietas, kas saistītas ar drošību, – ne vienmēr tās ir atstarojošās vestes, tās var būt arī citas mantas. Iegādātās vestes der gan mazākiem, gan lielākiem bērniem, jo aizpogājas ar lipeklišiem. Mazākie bērni, protams, pastaigās ārpus iestādes teritorijas nedodas, bet 5-6-gadīgie iet uz bibliotēku, parku, stadionu – turp, kur mācību procesā paredzēts. Šogad bērnu darzā “Pīlādžitis” ir piecas 5-6-gadīgo grupas. Uz pilsētu no iestādes bērni vienmēr dodas rīta pusē, izņēmums ir Lāčplēša diena, kad bērni tiek aicināti apmeklēt pasākumu kopā ar vecākiem, jo tad jau ir tumšs. “Mums ir svarīgi, lai bērns ir redzams, lai viņš ir drošībā. Un par drošību mēs ļoti stingri domājam un rūpīgi tai sekojam,” uzsver I.Aizupe. Pirmsskolas pedagoģe ievērojusi, ka arī ārpus dārziņa vecāki nereti bērnu ģērbj atstarojošās vestēs. Vecāki bērniem iegādājas arī apģērbu, kurā iestrādāti atstarojoši elementi, – kombinezonus, bikses, vējjakas, cepures. Par bērnu drošību tiek domāts visā Latvijā un pasaulē.

savu drošību, pasargāsim sevi un arī citus,” atgādina T.Vectirāns.

Kā liecina VAS “Ceļu satiksmes drošības direkcijas” (CSDD) publicētie dati, 2021.gadā ceļu satiksmes negadījumos

dzīvību zaudēja 45gājēji un 13 velosipēdisti, pērn – 28 gājēji un 12 velosipēdisti, bet šogad pirmajos sešos mēnešos – 12 gājēji un 9 velosipēdisti.

Zini un ievēro

Uzstāda barjeras un ceļa zīmes uz Zaļā ceļa

Pavasara pusē, pulcējoties Zaļo ceļu tūrisma attīstītājiem un novada pašvaldības pārstāvjiem, tika pārrunāta arī Zaļā ceļa problēmas mūsu novadā, un viena no tām – ceļš kā tūrisma objekts tiek bojāts no neapzinīgiem smago automašīnu un traktortehnikas vadītājiem.

Traktortehnikas un smago automašīnu vadītāji bijuši dzelzceļu, kas ir samērā labā stāvoklī, izdangā, izvedot mežu un braucot uz saviem zemes īpašumiem pa taisnāko ceļu, tas ir, pa bijušo dzelzceļu. Par to zināja stāstīt vietējo pagatu pārvalžu vadītāji, kuru pagastu teritorijā ir Zaļais ceļš. Tā nevar turpināties, tādēļ ir domāts par to. Ir uzstādītas divas jaunas barjeras uz Zaļo ceļu trases, lai ierobežotu motorizētā transporta pārvietošanos pa Zaļo ceļu. Pirmā barjera uzstādīta Kubulos, otrā – Žīguos. Tās iespējams nolaist. Uzstādītas arī aizlieguma zīmes “Iebraukt aizliegts”. “Lai piekļūtu un apsaimniekotu savus īpašumus, iedzīvotāji aicināti sazināties ar konkrēto pagasta pārvaldi. Tikai saņemot speciālu pašval-

dības atļauju, zemes īpašniekiem būs iespējams nokļūt un sakopt savus zemes īpašumus,” informē Balvu novada pašvaldības Attīstības plānošanas nodaļas projektu vadītāja VINETA ZELTKALNE.

Balvu novada pašvaldības noslēgtais līgums ar VAS “Latvijas dzelzceļš” nosaka, ka pašvaldībai ir jāierobežo motorizētā transporta plūsma pa bijušo dzelzceļu, saglabājot dzelzceļam veidoto uzbūrumu, lai tas netiek izbraukts ar smagajām automašīnām.

Žīgu pagasta pārvaldes vadītājs JEVGENIJS ŽUKOVSKIS

Pirmā barjera. Pirmā barjera uzstādīta Kubulos, Upes ielā 1b, virzienā uz Gulbeni.

teic, ka viens iesniegums meža izvešanai jau ticis saņemts. To, ka tagad nevar pēc savas gribas un vēlēšanās brīvi pārvietoties pa Zaļo ceļu ar smago transportu, pārvaldes vadītājs novērtē pozitīvi: “Līdz šim bija tā, ka mežizstrādātāji ar smagajām mašīnām izbrauca pa ceļu, sabojāja to, bet pašvaldībai tas ir jāģeiderē, jāpļauj. Tagad būs zināma kārtība. Iedzīvotājs saņems atļauju, paveiks darāmo, izvedīs balķus un pēc tam ceļu sakārtos. Ja tas netiks izdarīts, vainīgais nebūs tālu jāmeklē. Barjeras, kas atrodas uz Zaļā ceļa, iespējams nolaist guļus stāvoklī, bet tam nepieciešama atslēdžiņa. Un tā atrodas pašvaldībā.”

Otrā barjera. Otrā barjera uzstādīta Žīguos, Dzelzceļa ielā 3, virzienā uz Mežvidu skolu.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

“Iebraukt aizliegts”. Uz Zaļā ceļa uzstādītas arī ceļa zīmes “Iebraukt aizliegts”.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Veselība

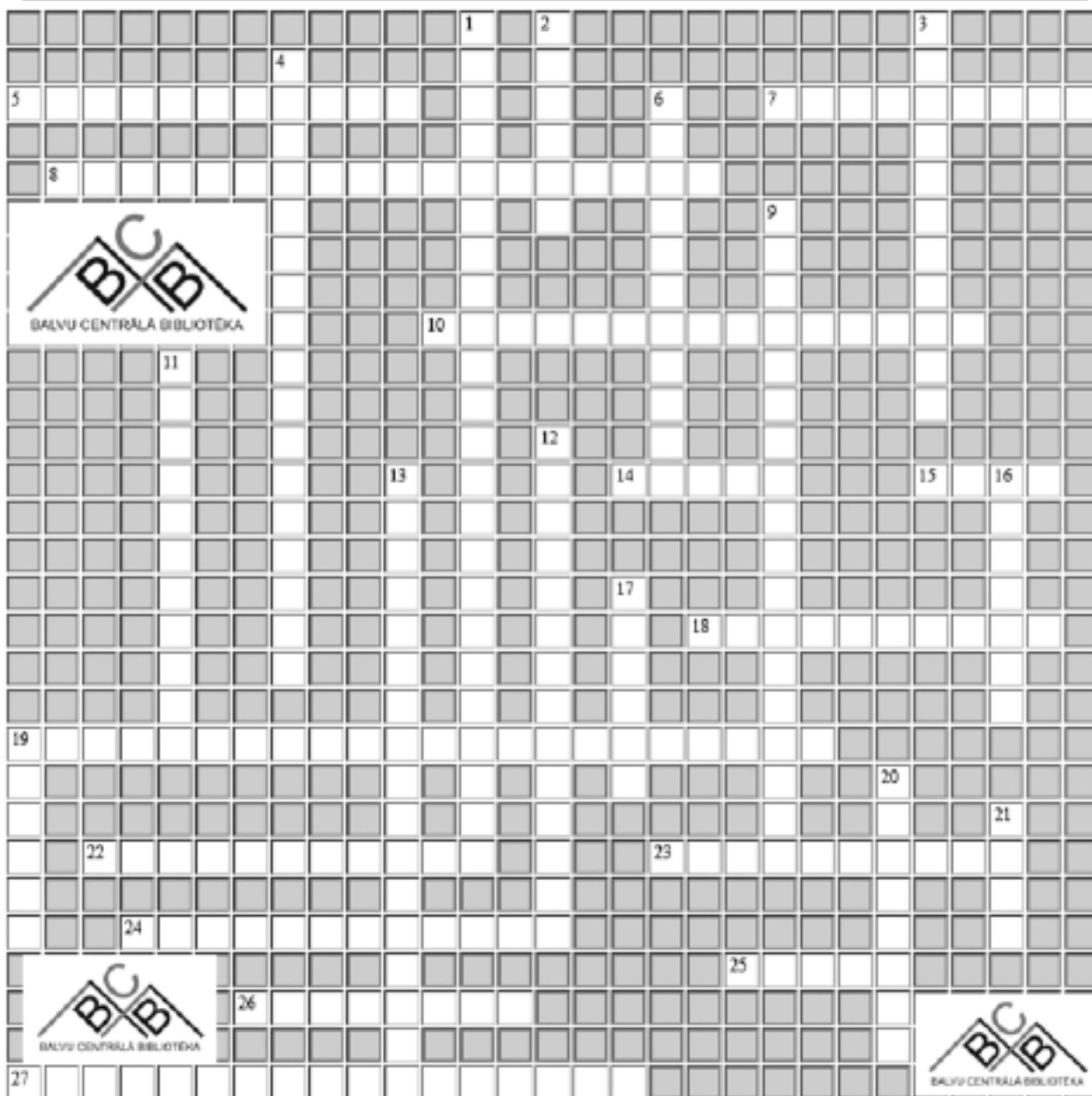
* Sākums 1.lpp.

M.Jermaševiča, prezentējot slimnīcu apvienības darbu, pastāstīja, ka slimnīca var lepoties ar ārstniecības iekārtu nodrošinājumu, ar darba apstākļiem, tostarp kvalitātes piemaksām. Piemēram, 2023.gada astoņos mēnešos piemaksa bijusi 192,91 eiro. Dobeles un apkārtnes slimnīcā – EUR 21,655; Kuldīgas slimnīcā – EUR 89,163; Cēsu klīnikā – EUR 126,634; Ogres rajona slimnīcā – 164,004; Madonas slimnīcā – 178,809. Interesanti, ka vislielākās piemaksas bijušas Daugavpils reģionālajā slimnīcā – EUR 879,336, kurai ir finansiālas grūtības. Tāpat valdes locekle atzina, ka vislielākā sāpe ir trīsstāvīgais monstros (poliklīnika – no aut.), kura renovācijai nepieciešami vismaz divi miljoni eiro: “Ne velti poliklīnikā nesen tika uzņemti filmas “Nospiedumi” kadri, jo tā joprojām rosina padomju laika izjūtas. Sāksim ar jumta remontu un lifta izbūvi.”

Sandra Kapteine aicināja ministru nepieņemt nepārdomātus lēmumus, kas attiecas uz veselības nozari attālākos lauku reģionos: “Mēs esam ļoti atkarīgi no valdības lēmumiem. Negribētu Jūsu ministrēšanas laikā piedzīvot, ka izskan lēmums par dzemdību nodaļas slēgšanu. Mēs esam atbildīgi par mūsu cilvēkiem, par mūsu bērniem un māmiņām. Nevar vienmēr visu rēķināt tikai skaitļos. Katra dzīvība ir vērtā.” Hosams Abu Meri, taujāts, kādus iesaistījis guvis Balvos, atzina, ka ļoti pozitīvus: “Pirms 7-8 gadiem šeit biju. Viss ir organizēts un sakārtots, lai pacienti justos droši. Es, kā ārsts, secinu, ka darba vide ir laba. Domāju, ka slimnīcas vadības stāstītais par nākotnes plāniem bija cienīgs.” Lūgts atklāt, vai, piemēram, dzemdību nodaļas kolektīvs var justies droši, ministrs paskaidroja, ka viņa redzējums ir par to, lai pastiprinātu sadarbību starp slimnīcām, tostarp uzlabojot sniegto pakalpojumu kvalitāti: “Noteikti skaitļiem jābūt, bet tai pat laikā jāņem vērā attālumi, ceļu kvalitāte, drošības situācija valstī. Dzimstība Latvijā sarūk, tāpēc šie jautājumi jāskata arī politiskā līmenī. Es nebūšu ministrs, kurš kaut ko slēgs. Šobrīd jautājums par iespējamo dzemdību nodaļas likteni nav manā darba grafikā. Noteikti gribu redzēt labus sadarbības piemērus, kuri Balvos jau ir. Piemēram, ar Bērnu klīniskās universitātes slimnīcu, lai arī bērni ar hroniskām saslimšanām varētu ārstēties tuvāk savai dzīvesvietai, nevis mērotu garo ceļu uz Rīgu.”

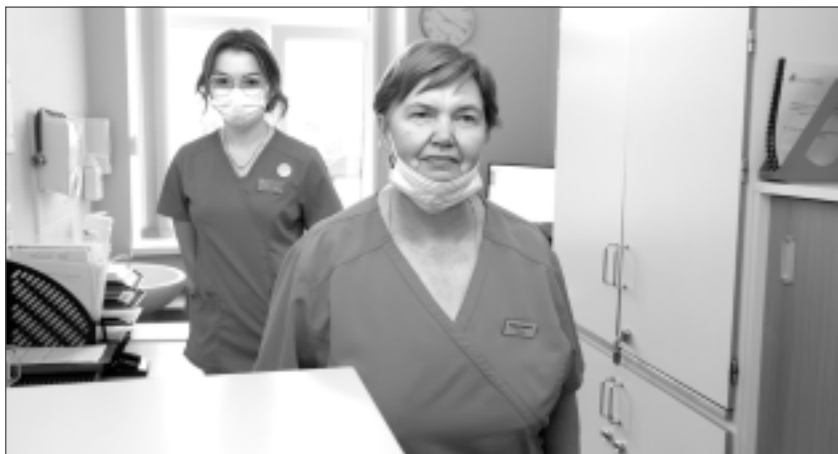
Prātnieks 10. kārtā

Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsīm līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālajā bibliotēkā, zvanot uz tālruni 64522111vai elektroniski uz e-pastu: evita@balvurcb.lv

Kopbilde. Noslēdzot tikšanos, veselības ministrs Hosams Abu Meri aicināja slimnīcu un pašvaldību uz sadarbību, meklējot arvien jaunus veidus plašākai attīstībai.

Lepojas ar kolektīvu. Slimnīcas vadība, iepazīstinot ministru ar medicīnas personālu, īpaši lepojās ar saviem darbiniekiem, tostarp medmāsu Marinu Taranuhu (foto priekšplānā).

Vertikāli

1. Suņu šķirne. 2. Neliela auguma mājdzīvnieks ar garenu, lokanu ķermeni un pagaru asti. Ķermenis ir klāts ar biezu spalvu. 3. Latvijas dziedošais aktieris. 4. Tautas muzikants, pašdarbnieks, Beņislavas etnogrāfiskā ansambļa muzikants, garīgo dziesmu dziedātājs. 6. Kanādas nacionālais simbols. 9. Grāmatas “Aiznes projām manas bēdas” autore. 11. Ozolzīle jeb... 12. Mīrušo piemiņas diena jeb... 13. Austrumu pierobežas pērle, kur augstā godā tiek turēts Latgales kulinārais mantojums un tā ēdieni. 16. Rubenis jeb... 17. Kuro reizi 14.oktobrī notiks pasaules diktāts latviešu valodā? 19. Oktobra mēneša vārda dienas gaviļniece. 20. Jonizējošās radiācijas ekspozīcijas dozas ārpussistēmas mērvienība. 21. Latīniskais nosaukums ir *Capra aegagrus hircus*.

Horizontāli

5. Viena no senākajām un izplatītākajām puķu kultūrām pasaulē. 7. Automašīnas marka. 8. Latviešu tradicionālais ēdiens. 10. Vācijas un Francijas kino zvaigzne, kura pēc pāragrās nāves aiz sevis atstāja vairāk nekā 60 kinofilmu. 14. Atmosfēras nokrišņu veids, kas veidojas uz zemes virsmas vai uz priekšmetiem. 15. Kurai grupai 28.oktobrī Baltinavas Kultūras namā svinēs 30 gadu jubilejas balli? 18. Oktobra mēneša autore Zvaigznes grāmatnīcās. 19. Zviedru rakstnieces Sāras Stridsberjas romāns. 22. Rumānijas nacionālais pieminekļis, pazīstama kā “Drakulas pils”. 23. Anēmija jeb... 24. Oktobra mēneša senais nosaukums. 25. Dārzenis. 26. Dienu pirms Visu svētās dienas daudzās valstīs tiek svinēts... 27. Vislielākā kaulu un galvaskausu kapela Eiropā.

9.kārtas atbildes

Vertikāli: 1. Peles. 2. Dzērve. 3. Belarusskoje sladkoje. 4. Sērmūklis. 5. Migla. 6. Zvaigžņu dārzi. 13. Verners. 14. Elita Eglīte. 16. Sinestēzija. 20. Dālijas. 21. Dzērvenes. 22. Kartupelis. 24. Burkāni.

Horizontāli: 7. Dzejas dienas. 8. Baltinavā. 9. Latvijas zirgs. 10. Maizes koks. 11. Mārtiņrozēs. 12. Svētā Nikolaja. 15. Pārēšanās ābece. 17. Ilze Aizsila. 18. Fati. 19. Rudens taurene. 23. Dzintars. 25. Laura Jēkabsone. 26. Asteres. 27. Pētersilis. 28. Nospiedumi.

Pareizas atbildes iesūtījuši: A.Mičule, I.Svilāne, V.Ločmele, Ā.Zeltkalne, Ļ.Baranova, I.Homko, L.Mežale, Z.Pulča, A.Ruduks, G.Laicāns, J.Pošeika.

Balvu no apgāda “Zvaigzne ABC” saņem IRĒNA SVILĀNE no Lazdukalna. Pēc balvas griezties Balvu Centrālajā bibliotēkā.

Paziņojums

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (turpmāk – Padome) ar 2023.gada 19.oktobra lēmumu Nr.360/1-2 izsludina konkursu par apraides tiesību piešķiršanu radio programmas veidošanai vai apraides aptveršanas zonas palielināšanai Balvos 95,4 MHz frekvencē.

Radio programmas prasības:

Raidlaika apjoms: 24 stundas diennaktī.

Valoda: latviešu valoda.

Programmas formāts: informatīvs, informatīvi muzikāls vai muzikāls.

Mērķauditorija: Balvi un tās apkārtnes iedzīvotāji, viesi un caurbraucēji.

Aptveršanas zona ir paredzēta Balvos.

Jauna apraides atļauja tiek izsniegta uz 8 (astoņiem) gadiem, bet spēkā esošai apraides atļaujai termiņš noteikts Padomes izsniegtajā apraides atļaujā.

Darbības uzsākšanas laiks ir paredzēts 12 (divpadsmit) mēnešu laikā no dienas, kad stājies spēkā lēmums par konkursa rezultātiem.

Konkursa dalības maksa ir 1067 eiro.

Konkursa pieteikuma iesniegšanas termiņš – **līdz 2023.gada 9.novembra plkst. 10.00.**

Ar Padomes 2023.gada 19.oktobra lēmumu Nr.360/1-2 un konkursa "Apraides tiesību piešķiršana radio programmas veidošanai vai apraides aptveršanas zonas palielināšanai Balvos 95,4 MHz frekvencē" nolikumu var iepazīties Padomes mājaslapā www.neplp.lv.

Pārdod

Pārdod lopbarības miltus.
Iespējama piegāde.
Tālr. 26065442.

Skaldīta malka. Cena
40 EUR/berkubā. Piegādes
apjoms līdz 7 berkubiem.
Ir sausā. Tālr. 25543700.

Pārdod jaunas, lietotas
M+S riepas. Tālr. 28333993.

Pārdod lopbarībai: burkānus,
kartupeļus, graudus, cukurbietes,
runkuļus. Ruļļos: skābsienu, sienu,
salmus. Ar piegādi. Tālr. 25442582.

Pārdod lauksaimniecības zemi.
Tālr. 29329764.

Apsveikums

Lai notiek tā, kā vēlas Tava sirds,
Lai atspīd saule tad, kad lietus list,
Lai atskrien vējš, kas bēdas aiznes līdz,
Lai ar smaidu atnāk katras dienas rīts.

Sveicam **Jāni Dvinski** 60 gadu jubilejā!

Anna, Anita, Harijs

Turpinās abonēšana 2024.gadam!

Pārliecinies, vai abonēji Vaduguni!?

Informē NVD

Stiprinot E-veselības drošību, no 1.janvāra plānotas pieslēgšanās izmaiņas

Ar 2024. gada 1. janvāri plānotas pieslēgšanās jeb personas identifikācijas izmaiņas E-veselības portālā www.eveseliba.gov.lv, paredzot iedzīvotājiem un veselības nozares profesionāļiem pieslēgšanos tikai ar kvalificētiem elektroniskās identifikācijas līdzekļiem – mobilo lietotni **eParaksts mobile** vai personas apliecību (eID karti). Vienlaikus Valsts reģionālās attīstības aģentūra veic sagatavošanās darbus, lai iedzīvotāji kā pieslēgšanās rīku varētu izmantot arī mobilās lietotnes **Smart-ID** kvalificēto versiju. Savukārt juridiskās personas varēs izmantot arī savulaik saņemto **eParaksta karti**.

Iedzīvotāji tiek aicināti parūpēties par derīga identifikācijas līdzekļa iegūšanu, lai no nākamā gada droši piekļūtu savām e-receptēm, e-darbnepējas lapām, e-nosūtījumiem un citiem veselības datiem, kas ir pieejami E-veselībā. Jāņem vērā, ka pieslēgšanās ar internetbanku kā identifikācijas līdzekli no 1.janvāra vairs netiks nodrošināta.

Pāreja uz kvalificētu identifikācijas līdzekļu izmantošanu notiek, lai iedzīvotājiem nodrošinātu drošu piekļuvi saviem veselības datiem, tādējādi stiprinot E-veselības sistēmas drošību un personu datu aizsardzību kopumā. Vienlaikus līdz ar pāreju uz kvalificētu identifikācijas līdzekļu izmantošanu tiek nodrošināta arī atbilstība Fizisko personu elektroniskās identifikācijas likumam un Valsts pārvaldes e-pakalpojumu noteikumiem, kas attiecas uz valsts informācijas sistēmām, kas satur īpašu kategoriju personas datus, tajā skaitā iedzīvotāju veselības datus, informē Nacionālais veselības dienests (NVD).

Ja iedzīvotājs šobrīd vēl neizmanto kādu no drošiem kvalificētiem elektroniskās identifikācijas līdzekļiem, ieteicams savlaicīgi ielānēt sev ērtākā līdzekļa uzstādīšanu viedierīcē vai eID noformēšanu, kā arī nepieciešamo lietošanas prasmju apgūšanu.

Kāpēc tiek ieviestas izmaiņas?

Kvalificētu personas elektroniskās identifikācijas līdzekļu izmantošana sniedz daudz augstāku drošības līmeni un ir atbilstošāka E-veselības specifikai, jo tajā tiek uzkrāti īpašu kategoriju personas dati, tajā skaitā veselības dati. Proti, kvalificētie līdzekļi satur digitālu sertifikātu, kas ir pārbaudāms un digitālajā vidē nodrošina tādu personas identitātes apliecināšanu, kas ir līdzvērtīga personu apliecināšanu dokumentu uzrādīšanai klātienē.

Internetbanku identifikācijas līdzekļi nav kvalificēti identifikācijas līdzekļi. Tas ir savulaik ieviests pagaidu risinājums, kam šobrīd ir pieejamas daudz drošākas alternatīvas.

CERT.LV ieskatā kvalificētu elektroniskās identifikācijas līdzekļu lietojums sniedz ievērojami lielāku uzticamību paša lietotāja identitātei, kā arī samazina riskus, ka neautorizētas personas spēs piekļūt personiskai informācijai, tostarp īpašu kategoriju datiem. Jāņem arī vērā, ka kvalificēti elektroniskās identifikācijas līdzekļi ir pakļauti dažādām papildu tehniskām un organizatoriskām prasībām, kas tiek regulāri pārbaudītas, kā arī paši kvalificētas elektroniskās identifikācijas pakalpojumu sniedzēji tiek uzraudzīti. Tas nodrošina augstu drošības un uzticamības līmeni.

Mobilā lietotne eParaksts mobile un eParaksts personas apliecībā

▲ Lietotne **eParaksts mobile** iedzīvotājiem ir pieejama bez maksas. Lai to uzsāktu lietot, jānoslēdz līgums, ko pēc pieteikuma aizpildīšanas kurjers iedzīvotājiem Latvijas teritorijā piegādā bez maksas. **Vairāk informācijas:** https://www.eparaksts.lv/lv/palidziba/buj/Sakt_lietot_eParaksts_mobile/Ka_iegut_eParaksts_Mobile

▲ Informācija par **eParaksta** izmantošanu **eID** kartē: https://www.eparaksts.lv/lv/Produkti/Privatpersonam/eid/eid_apraksts

▲ Informācija par **eID** noformēšanu: Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes tīmekļa vietnē: <https://www.pmlp.gov.lv/lv/jautajumi-un-atbildes-par-eid-karti>

Konsultāciju par **eParaksts mobile** noformēšanu un izmantošanu iedzīvotāji var saņemt VAS Latvijas Valsts radio un televīzijas centrā (LVRTC), zvanot pa tālruni 67108787 (darba dienās plkst. 9.00 – 18.00). LVRTC divreiz mēnesī nodrošina arī tiešsaistes apmācības par **eParaksta** lietošanu, kurās iedzīvotāji var uzzināt par lietotnes **eParaksts mobile** un eID kartes izmantošanu. Informācija par apmācību norisi pieejama portālā www.eParaksts.lv sadaļā "Jaunumi". Savukārt konsultāciju par eID kartes noformēšanu var saņemt Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē, zvanot pa tālruni 67209400 (P.-C. 8.30 – 16.00, Pk. 9.00 – 15.00).

Mobilā lietotne Smart-ID

Lietotne **Smart-ID** iedzīvotājiem ir pieejama bez maksas. Informāciju par tās lejupielādi un izmantošanu var iegūt tīmekļa vietnē www.smart-id.com/lv/

Kā rīkoties iedzīvotājiem, kuri neizmanto digitālus rīkus?

Tāpat kā līdz šim, iedzīvotājiem, kuri vecuma, veselības vai cita iemesla dēļ neizmanto digitālus rīkus, ir iespēja deleģēt savu pieaugušo bērnu, laulāto vai citu uzticības personu

piekļuvei saviem E-veselības datiem. To var izdarīt:

▲ vērsties NVD Klientu apkalpošanas centrā ar iesniegumu šādos veidos:

✓ iedzīvotājam pašam vērsties klātienē Rīgā vai ārpus Rīgas – Jelgavā, Smiltēnē, Kuldīgā, Daugavpilī;

✓ nosūtīt ar e-parakstu parakstītu iesniegumu elektroniski uz e-pastu nvd@vmnvd.gov.lv vai uz oficiālo e-adresi;

✓ iedzīvotāja oficiāli pilnvarotajai personai (ar notariāli apstiprinātu pilnvaru) iesniegdot iesniegumu klātienē vai ar e-parakstu parakstītu iesniegumu (ar pievienotu e-pilnvaru) nosūtīt elektroniski uz nvd@vmnvd.gov.lv vai uz oficiālo e-adresi.

▲ Ja ir pieejams internetbankas identifikācijas līdzeklis, tad līdz šī gada 31.decembrim piekļuvi uzticības personai var izveidot, pieslēdzoties ar internetbankas līdzekli www.eveseliba.gov.lv un aizpildot informāciju "Personas dati" sadaļā "Tiesību deleģējumi". Ja nav pieejams dators un internets, iespējams vērsties kādā no valsts un pašvaldību vienotajiem klientu apkalpošanas centriem, kuros ir īpaši ierīkotas klientu darba vietas.

E-veselības lietotāju Atbalsta dienests

Jautājumu gadījumā par pieslēgšanos E-veselībai var vērsties E-veselības lietotāju Atbalsta dienestā, zvanot pa tālruni: iedzīvotājiem – 67803300, veselības nozares profesionāļiem – 67803301 (katru dienu plkst. 8.00 – 20.00) vai rakstot e-pastu uz atbalsts@eveseliba.gov.lv.

E.ŠTĀLBERGA, Nacionālā veselības dienesta Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja

Reklāma

Iespēja cilvēkiem ar invaliditāti uzlabot piekļūstamību savā dzīvesvietā

Ja Tev ir kustību traucējumi

- Lai ikdienā pārvietotos, esi spiests izmantot kādu tehnisko palīdzību un
- Esi vecumā no 18 līdz 63 gadiem (ieskaitot) un Tev ir noteikta I vai II invaliditātes grupa vai esi jauniešis ar invaliditāti vecumā no 15 - 17 gadiem (ieskaitot)

Labprāt dodies ārā un iesaisties sabiedriskajā dzīvē

Piemēram, mācies, strādā vai esi brīvprātīgs, nodarbojies ar paraolimpisko sportu, esi darba meklētājs, apmeklē dienas aprūpes centru vai specializētā darbnīca, saņem "atelpas brīža" pakalpojumu vai aktīvi darbojies NVO

Tava dzīvesvieta tev ir droša un stabila vērtība

- Tavas mājas ir Tavs vai Tava radnieka īpašums, vai Tev ir noslēgts īres līgums uz vismaz 5 gadiem
- Neesi veicis nolegānu pārbēvi un ēka nav avārijas stāvoklī
- Par Tavu dzīvesvietu nav iekrājušies parādi

Tavai dzīvesvietai vajadzīgi pielāgojumi

Uzlabojumi, kas ļaus Tev brīvi pārvietoties telpās vai iekļūt uz ielas bez citu palīdzības

Uzzini vairāk:

www.balvi.lv
 socparvalde@balvi.lv
26629395, 26194104
Balvu novada Sociālā pārvalde
 Raiņa iela 52, Balvi

Varam Tev palīdzēt kļūt patstāvīgākam

Piesakies. noskaidrosim vajadzības, veiksīm un apmaksāsim Tavam mājoklim nepieciešamos piekļūstamības uzlabojumus

Līdzjūtības

Daudz darbiņi padarīti, Daudz soliņi iztecēti; Lai nu mīļā Zemes māte Pārklāj savu seģenīti.

klusā un patiesa līdzjūtība Jānim Trupovniekam un tuviniekiem, MĀMIŅU mūžības ceļos pavadot. Krūmiņu un Tiltiņu ģimenes

Saņem, labā Zemes māte, Vienu sirmu māmuli, Apsedz viņu silti, silti Savām smilšu villainēm.

Visdzīļākā līdzjūtība Jāņa Trupovnieka ģimenei, mīļo MĀMIŅU, VECMĀMIŅU, VECVECMĀMIŅU mūžībā pavadot. MMK "KUBUL"

Pierimst soļi, klusē domas, Neskan mīļās mātes balss, Tikai klusa sāpe sirdī Iļģi vēl pēc tevis sauks.

(E.Zālte) Patiesa līdzjūtība Astridai, Ārijai, Jānim ar ģimenēm un pārējiem piederīgajiem, OLGU TRUPOVNICI mūžībā pavadot. Rita, Artis un Jānis Ziedonis ar ģimeni

Krustu krustām zemes ceļi, Tavs celiņš izstaigāts. Dod, Dieviņ, dvēselei Vieglu ceļu viņšaulē. (K.Skalbe)

Izsakām visdzīļāko līdzjūtību Jānim Trupovniekam ar ģimeni, pavadot MĀMIŅU mūžības ceļā. "Latvijas Zaļās partijas" Balvu nodaļa

Aiz katra paliek dzīve Un pasacītais vārds, Bet atmiņas tik dārgās Sirds ilģi saglabās.

Izsakām līdzjūtību Jānim Trupovniekam, MĀTI smilšu kalniņā pavadot. Bijušie kolēģi Balvu SEB bankā

Šī diena pēdējā, šis stars, ko saule dala.

Ir rimis viss, un tecēt stājies laiks, Tu gana steidzies, darbiņi ir galā, Un rāmu mieru ieguvies tavs vaigis.

(K.Apškrūma) Skumju brīdī esam kopā ar Sandru Kindzuli un viņas ģimeni, VĪRAMĀTI aizsaulē aizvadot. NVA Balvu KAC kolektīvs

Tava mīļa māmuliņa, Mūža miegu aizmigusi, Apklusuši silti vārdi, Neteiks labu padomiņu.

Izsakām līdzjūtību Jāņa Trupovnieka ģimenei, MĀMULĪTI mūžībā pavadot. Kalniņu ģimene

Paliek balta ziedu taka, Rudens zelts zem kājām bērns, Un no dziļās laimes akas Pasmeltns tik, cik atvēlēts...

(M.Jansone) Skumju un atvadu brīdī klusa un patiesa līdzjūtība Jānim Trupovniekam un tuviniekiem, MĀMIŅU mūžības ceļā pavadot. Balvu novada dome un pašvaldība

Lapa nobira dzīvības kokam, Mūžības vēji nu klēpī to nes Tur, kur debesu mājoņos tālos, Salido cilvēku dvēseles.

Izsakām visdzīļāko līdzjūtību Silvijai Lazdiņai un meitai Andai, mūžībā pavadot vīru, tēvu STANISLAVU LAZDIŅU. PVD kolēģi: Maija, Sandra, Ņina, Dace, Aina, Aija, Ojārs

Nejautāji man vairs neko, Es nezīnu, kāpēc tik pēkšņi atstāju jūs,

Kāpēc aizlūza spārni, kāpēc aizsmaka balss

Un man pietrūka spēka...

Lai mūsu patiesa līdzjūtība dod spēku un atbalstu Silvijai Lazdiņai un pārējiem tuviniekiem, STANISLAVU LAZDIŅU mūžībā pavadot. Liene, Pēteris, Sitā, Irēna

Tukšums, kāds bezgalīgs tukšums Istabā apkārt nu valda. Nav vairs kam laburītu sacīt Un nav vairs, kas mājās gaida.

Kad mūžības ceļā deviņi vīrs, tētiņš STANISLAVS LAZDIŅŠ, lai mūsu patiesie mierinājuma vārdi dod spēku un atbalstu sājpu brīdī sievai Silvijai un meitiņai Andai. Valentīna, Albīna, Jānis

PĒRK

IEPĒRK MAJLOPUS

-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparrade.lv

Z.S "Strautiņi" **iepērk mājlopus.**

Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tāl. 29411033.

Augstākā cena par mežu īpašumu izcirtumiem, jaunaudzēm, sākot no 3000 eiro par ha. Tāl. 29246569; 20260678.

"LIGNUM LATVIJA"
Uzticama mežu iegāde.
PĒRK meža īpašumus, cirsma, lauksaimniecības zemes. Tūlītēja un godīga samaksa par mežu. Ātra un precīza novērtēšana. Vienkāršs pārdošanas process. Cilvēcīga sadarbība. Pārdod mežu profesionāļiem, liec mežu savā lietā!
Tāl. 29289878.

Craftwood pērk meža īpašumus, cena no 1500-10000 EUR/ha. Tāl. 26360308.

Pērk cirsmas un meža īpašumus. Tāl. 29386009.

Dažādi

Ekskavatora pakalpojumi. Tāl. 29433126.

Veic jaunaudzju kopšanu. Tāl. 29198247.

Attīra lauksaimniecības zemes, grāvjus no krūmiem. Tāl. 29199067.

Līdzjūtības

... skumjas starp rudens dzeltenām lapām

Uz pēdējām asterēm krīt. Skumjš ir atvadu lietus Pat tad, kad saule spīd. (H.Skuja)

Skumju brīdī izsakām līdzjūtību Silvijai Lazdiņai, VĪRU mūžībā pavadot. Koris "Pīlādzis", Liene

Lūgšim sviecēm rādīt gaismu, Skujām taku izrotāt. Dosim līdzi smilšu sauju, Ziedus mūža gājumam.

(V.Kokle-Liviņa) Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība Silvijai Lazdiņai un tuviniekiem, STANISLAVU LAZDIŅU mūžības ceļā pavadot. SIA "Senda Dz" kolektīvs

... skumjas Starp rudens dzeltenām lapām Uz pēdējiem ziediem krīt. Skumjš ir atvadu lietus Pat tad, kad saule spīd. Kad pa krāsaino lapu un zaļo skuju klāto taku mūžībā ir devies STANISLAVS LAZDIŅŠ, izsakām līdzjūtību un domās esam kopā ar tuviniekiem. Lai Dieva miers tavām prasmīgajām un darbīgajām rokām. Dzintra, Arta un Ilvetas ģimenes

Rudens baltus saņņus bārsta, Mana māmuliņa mūža miegu gul. Aijā, zemiņ, viņu silti, silti, Dziediet viņai dziesmu, debess. Kad pārtrūcīs mīļās MĀMULĪTES mūžs, patiesa līdzjūtība sājpu brīdī un mierinājuma vārdi Ārijai Baranovskai un viņas ģimenei. Zigrīda, Juris

Noriet saule vakarā, Sidrabiņu sijādama; Aiziet dusēt māmuliņa Baltā smilšu kalniņā. Kad pukstēt stājusi mīļās MĀMIŅAS sirds, esam kopā sājpu brīdī ar Āriju Baranovski un viņas ģimeni. Tīrgus ielas 3.mājas iedzīvotāji

Tavas rokas caur mūžību jūtu, Tavas rūpes joprojām man klāt, Viss šai pasaulē niecīgs un zūdošs, Tava mila vien nepazūd, māt!

(K.Apškrūma) Izsakām dziļu līdzjūtību Ārijai Baranovskai ar ģimeni, mīļo MĀMIŅU mūžībā pavadot. "Mēness aptiekas" kolektīvs

Kaut tā mana māmuliņa Otru mūžu dzīvojuš; Es tai klātu paladziņu No liepiņu lapiņām.

Izsaku līdzjūtību Ārijai Baranovskai ar ģimeni, no mīļās MĀMIŅAS uz mūžu atvadoties. Dzidra

Skaistākos ziedus tev noplūktu dārzā, Mīļākos vārdus tev sacītu vēl, Ja tu šai vakarā, klusā un vēlā, Atnāktu vēl ar mums parunāt.

(Ā.Elksne) Kad rūgti smaržo egļu zari, mūžības ceļā devusies mūsu kaimiņiene OLGA VOROBJOVA, izsakām līdzjūtību tuviniekiem. Baznīcas ielas 7.mājas 3.ieejas kaimiņi

Dusi saldi zemes rokās, Lai tev saņņu nepietrūkst. Mīļās rokas ziedus noklās, Un tev silti vienmēr būs.

(A.Straube) Atvadu brīdī mūsu klusa un patiesa līdzjūtība Rimmai Jancelevičai ar ģimeni, pavadot MĀMIŅU, VECMĀMIŅU mūžības ceļā. 2.ieejas kaimiņi Ezera ielā 26

Pāri sirmām kapu priedēm Pāršalc tavas dzīves stāsts. Pāri darbam, sāpēm, ilgām Baltu, vieglu smilšu klāsts.

Izsakām visdzīļāko līdzjūtību Ilgai Kovaļovai ar meitu, vīru, tēvu JEVĢENIJU KOVAĻOVU smilšu kalniņā pavadot. Anna, Viktors